

SVĚTOVÝ DEN PRVNÍ POMOCI 2005 V ČESKÉ REPUBLICCE

V České republice se letos uskutečnil již po šesté. Druhou sobotu v září - 10. 9. 2005 patřila náměstí řady českých měst opět Českému červenému kříži a jeho partnerům. Předváděly na nich široké veřejnosti praktické ukázky poskytování první pomoci. **Světový den první pomoci 2005** se nekonal pochopitelně jen v ČR, ale ve více než 100 zemích ve všech světadílech.

Letos jej u nás organizovalo **62** Oblastních spolků ČČK (v hlavním městě Praze jej na Hradčanském náměstí pořádalo společně 6 pražských OS ČČK). Za ČČK tuto akci připravovalo **857** jeho členů, dobrovolníků a pracovníků a v celé ČR se jí zúčastnilo té-

měř **49.000** osob. Propagaci zajišťoval především regionální tisk, rozhlas i televize.

Spolu s Českým červeným křížem předváděli své vybavení i další partneři - zdravotnická záchraná služba, profesionální i dobrovolní hasiči, státní i městská policie, kynologové, Vodní záchraná služba ČČK, Horská služba ČR, Armáda ČR, aj. Praktické ukázky první pomoci doplňovaly dětské soutěže a v řadě měst také konvoj evropské kampaně „**Bezpečnost dětí v dopravě**“.

Obrazové zpravodajství z letošního Světového dne první pomoci naleznete již tradičně na vloženém listu v dnešním čísle Novin Červeného kříže.

Mgr. Josef Švejnoha

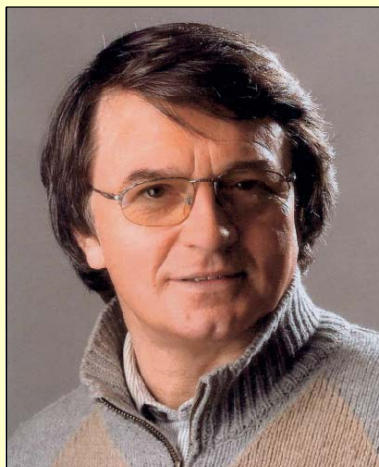
*Redakce přeje
všem čtenářům Novin ČK
příjemné prožití vánočních svátků
a úspěšný rok 2006*

VLASTIMIL HARAPES A ČERVENÝ KŘÍŽ

Baletní mistr **Vlastimil Harapes** se dá jen těžko zařadit. Tanečník, herec, zpěvák, choreograf, režisér i pedagog, se už před lety nesmazatelně zapsal do novodobých dějin českého baletního umění a právem se na čas postavil i do čela baletu Národního divadla v Praze. Jeho mistrovství již dávno přesáhlo naše hranice a Vlastimil je dodnes uznávanou osobností ve svém oboru. Jako taneční pedagog hostoval v italské Florencii a často zasedá v nejrůznějších porotách prestižních soutěží u nás i v zahraničí. Zazářil však i v jiných uměleckých odvětvích, jako je film a divadlo. V kultovním celovečerním snímku **Den pro mou lásku** vytvořil jednu z hlavních rolí a bravurně dokázal, že ani práce před kamerou mu není cizí. V současnosti můžeme tohoto všestranného umělce vidět i na divadelních prknech, kde vystupuje se svou kolegyní Martou Vančurovou: „S Martičkou jsme se poprvé setkali právě při natáčení Dne pro mou lásku... Nedávno jsme si řekli, že bychom to mohli spolu znovu zkusit a nastudovali jsme proto hru Sára Bernardové Poslední léto, se kterou teď jezdíme po vlastech českých,“ říká v úvodu našeho rozhovoru pan Harapes.

Redakce Novin ČK: Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříži?

Vlastimil Harapes: „Tricet let bydlím v jeho těsné blízkosti. Denně několikrát chodím okolo a tak se dá o něm říct, že je to můj dobrý známý... (Smích) Ale vnímal jsem ho už jako dítě! Co by normální malý

kluk jsem pochopitelně hltal **válečné filmy. Žádný pořádný kus se bez Červeného kříže neobešel.** Vždycky tam měl svou velkou roli. Zajímavé bylo, že i přesto, že se jednalo o „krváky“, **jsem za Červeným křížem viděl hlavně ženu. Všechny dobrovolné sestry mi tehdy připadaly jako půvabní andělé. A potom, znak Červeného kříže se mi odjakživa ohromně líbil.** Vzpomínám na to, jak mi padl do oka. Pocházím ze severu Čech a do Prahy jsem jezdil jen na návštěvu mého strýce... Kdykoliv jsme sem s mámou přijeli, vyfasoval jsem šuplík na hrani. Byl plný nejrůznějších věcí. A tam jsem ho poprvé objevil. Nádherný odznak Červeného kříže z něj na mě doslova zasvítit. Patřil tetě, která byla členkou ČK. Vyškemral jsem ho tehdy na ní a mám ho někde ještě schovaný!

Červený kříž byl pro mou generaci všudypřítomný. Vezměte si například takové spartakiády a nebo první máje... Nikdy tam nechyběly dobrovolné sestry v uniformách s brašnami. Obdivoval jsem je při každém jejich zásahu, kdy ošetřovaly lidi s úpaly a nebo při mdlobách. Nikdo jim nemusel radit. Vždycky si věděly rady! Suverénně zvládaly vypjatou situaci. Nijak nezmatkovaly, a to se mi na nich nejvíce líbilo.

O mnoho let později jsem se s Červeným křížem opět dostal do kontaktu. Bylo to už v Národním divadle, kde jsme vystupovali v programu Kapka naděje pro bezpříspěvkové dárcce krve. **První pomoc a dárcovství krve k Červenému kříži prostě patří. Bez nich by to ani nebyl on. A za to si ho taky vážím...“** (Dokončení rozhovoru na str. 12)

O DÁRCÍCH

Český červený kříž, jako každá organizace, která chce pomáhat potřebným a také jim pomáhá, **potřebuje na svoji činnost peníze**. Někdo by řekl finanční prostředky nebo ekonomické zajištění, aby to vypadalo lépe. Skutečnost je taková, že jsou zapotřebí skutečné peníze. Zajímavé je, že v našich zemích se někteří politici, podnikatelé, novináři a občané tváří, že spojení pojmu dobročinnost a peníze je cosi neslušného. Přitom bez zaváhání poskytou velké finanční prostředky na stupidní reklamu, volební kampaně, soutěže krásy čehokoliv, sportovce, kteří chodí na hřiště na vycházky a podobně.

Jistě, je svaté právo každého naložit se svými penězi jak uzná za vhodné. A naším úkolem je přesvědčit, že pokud poskytnou peníze na naši činnost, že tyto budou užity účelně a efektivně. **Naším úkolem je přesvědčit a získat dárcce**. Je nezbytné si uvědomit, že ve velké konkurenci. Jenom v seznamu povolených veřejných sbírek je evidováno cca 450 „sběratelů“, ale různých neziskových, dobročinných a jiných organizací, které mají potřebu financí na své aktivity je několik tisíc.

Jak přesvědčit dárcce? Jedině důvěryhodnou činností s jasným cílem, prokazatelným výsledkem a nízkými náklady na realizaci.

Kdo je oním kýženým dárcem? Zpravidla člověk, který má určité sociální citění a také vůli pomoci lidem, kteří pomoc potřebují. Podle průzkumů je dále rozhodující jeho přesvědčení, že přispívá na dobrou věc. Dalším rozhodujícím faktorem je důvěra v organizaci. Pak postupně následují morální zásady, citové pohnutí, informace v televizi, vlastní zkušenost, oslovení neziskovou organizací, příklad příbuzných, snaha něco vrátit společnosti, náboženské přesvědčení.

Jak je na tom Český červený kříž? Myslím, že stanovením jasných cílů a postupů při realizaci pomoci postiženým přírodními katastrofami na území republiky **velmi dobře. Pomoc byla realizována systémově, účelně**

a rychle. Náklady **2,6 %** z celkového objemu pomoci jsou více než průměrné. U ostatních pomoci, ale především činností souvisejících s preventivní činností, tj. výukou a výchovou, je složitější nikoliv stanovit jasné cíle, ale přesvědčit dárcce o jejich účelnosti.

Naším problémem při získávání dárců je také **velký rozsah našich aktivit a tím i horší orientace pro dárcce**. Dokonce i skutečnost, že jsme nejstarší a tradiční organizací není v dnešní době považována za přednost. Konkurenční organizace ve spojení s kamarády novináři toho využívají k přesvědčování případných dárců, že jsme nemoderní. Bohužel, někdy jim nahráváme tím, že nejsme schopni přesvědčit, že **systematická pomoc je sice pomalejší, ale daleko efektivnější**. Musíme vytrvat, snažit se poněkud zrychlit a zachovat kvalitu. Musíme ale také získat více schopných a spolehlivých pomocníků k realizaci pomoci a našich dalších aktivit. Dobročinnost a dárcovství nemusí být jen mince do kasičky. Lze také přiložit ruku k dílu. Rady, výkřiky a tvrdá kritika od kávy a věnečků ze zasedacích místností nepomohou.

V neposlední řadě je **důležité mít možnost oslovit dárcce, sdělit mu svůj cíl a také výsledky**. A to je další kapitola. Pokud to není možné, nemůžeme mít dobré výsledky. Centrální sdělovací prostředky nás programově ignorují. Proč? Naše neschopnost? Konkurence? Politika? Vzhledem k tomu, že poskytujeme pravidelně a včas dostatek informací, bude zde asi něco nenormálního. Nebo nemorálního? Toť otázka pro budoucnost.

Nová Výkonná rada ČČK projevuje vůli zabývat se budoucností ČČK a to je dobře. Můj další úvodník tedy bude úvaha o budoucnosti ČČK.

Přeji Vám vše nejlepší v závěru roku 2005 a optimismus a pevnou vůli do roku budoucího.

JUDr. Jiří Procházka, ředitel Úřadu ČČK

ZAHRA NIČNÍ AKTIVITY ČČK

NÁVŠTĚVA Z MEZINÁRODNÍHO VÝBORU ČK

Ve dnech 26. - 30. 9. 2005 navštívil ČR vedoucí Regionální delegace Mezinárodního výboru ČK v Budapešti **Patrick Zahnd**. Vedl řadu jednání zaměřených na šíření mezinárodního humanitárního práva na českých ministerstvech - zahraničních věcí, obrany, vnitra, kultury, školství, mládeže a tělovýchovy a také s prezidentem ČČK **RNDr. Markem Juklem, Ph. D.** a ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou**. (Na obr. zleva - Patrick Zahnd, Linda Sochorová (pracovnice zahraničního úseku Úřadu ČČK, RNDr. Marek Jukl, Ph. D., Robert Young, právní poradce RG MV ČK).

ÚČAST ČČK NA SEMINÁŘI V PAŘÍŽI

Ve dnech 25. - 26. 10. 2005 se zúčastnil pracovník úseku odborných činností Úřadu ČČK **Ing. Václav Černý** odborného semináře národních společností ČK ze zemí Evropské unie v Paříži, zaměřeného na přípravu na katastrofy a sebeochranu a svépomoc při nich.

ZASEDÁNÍ EVROPSKÉ KOMISE PRO PRVNÍ POMOC

Hlavní město jedné z nejmenších evropských zemí Lucemburka - Lucemburk - hostilo ve dnech 5. - 8. 10. 2005 výroční zasedání Evropské komise pro první pomoc. Český červený kříž na tomto zasedání zastupoval jeho stálý zástupce v této komisi **Ing. Pavel Štajer**, pracovník úseku odborných činností Úřadu ČČK. V Lucemburku se současně konala i porada národních koordinátorů evropské kampaně „Bezpečnost dětí v dopravě“.

VÝROČNÍ ZASEDÁNÍ V BRUSELU

Delegace Českého červeného kříže tvořená prezidentem ČČK **RNDr. Markem Juklem, Ph. D.** a ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou** se ve dnech 26. - 28. 10. 2005 zúčastnila v Bruselu výročního zasedání národních společností ČK z 25 členských zemí Evropské unie pořádané Kanceláří ČK při EU.

Na programu jednání byly aktuální úkoly na nejbližší období a také volba členů Koordinačního výboru.

HUMANITÁRNÍ POMOC ČČK DO PAKISTÁNU

Český červený kříž poskytl finanční humanitární pomoc ve výši **250.000,- Kč** Mezinárodní federaci ČK a ČP pro oběti ničivého zemětřesení v Pákistánu, které tuto zemi postihlo 8. 10. 2005 a vyžádalo si více než 73.000 obětí na životech a miliony lidí bez přístřeší.

NÁVŠTĚVA ZE SLOVENSKEHO ČK

Ve dnech 16. - 17. 10. 2005 navštívila ČR delegace Slovenského ČK tvořená jeho novou prezidentkou **PhDr. Helenou Kobzovou** (na obr. s RNDr. Markem Juklem, Ph. D.) a generálním sekretářem Slovenského ČK **Ing. Bohdanem Telgárskym**. Delegace jednala o upřesnění vzájemné spolupráce s prezidentem ČČK **RNDr. Markem Juklem, Ph. D.**, ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou** a vedoucími úseků Úřadu ČČK **Ing. Helenou Jedličkovou** a **RNDr. Josefem Konečným**. Slovenská delegace rovněž navštívila Dům seniorů ČČK „Hvězda“ v Praze 6.

Manželka-blondýnka doma přikládá mokré hadry na zeď. Muž se ptá, proč to dělá. Odpověď zní: „Lékař mi řekl, abych dávala studené obklady na místo, kde jsem se uhodila...“.

DELEGACE ČČK V HESSENSKU

Delegace Úřadu ČČK ve složení: **Mgr. Josef Švejnoha** (vedoucí úseku odborných činností), **Ing. Václav Černý** (pracovník úseku odborných činností) a **Linda Sochorová** (pracovnice zahraničního úseku) uskutečnila ve dnech 17. - 20. 10. 2005 návštěvu Hessenského ČK. Prohlédla si humanitární sklad v OS ČK ve Fritzlaru, jednala na zemském spolku ČK ve Wiesbadenu, na OS ČK v Lauterbachu, MS ČK v Lautertalu a na oddělení připravenosti na katastrofy v OS ČK v Gross-Gerau. V průběhu návštěvy se uskutečnila také jednání s viceprezidentem Hessenského ČK **Norbertem Soedlerem** a ředitelem Hessenského ČK **Thomasem Klempem**. Návštěva přinesla prospěšnou výměnu zkušeností. (Blíže podrobnosti na vložení straně).

ZPRÁVY Z ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 5. 11. 2005

Výkonná rada ČČK na tomto svém zasedání projednala záměr k provedení analýzy poměrů v OS a MS ČČK předložený Pracovní skupinou pro spolkovou činnost. Schválila registraci nového OS ČČK Hradec Králové s účinností od 20. 11. 2005 (vznikl rozdělením dosavadního spojeného OS ČČK Kolín+Hradec Králové). Dále VR ČČK schválila návrhy na udělení vyznamenání ČČK „Za dlouholetou práci“, návrhy na udělení plakety „Za záchranu života“, návrh na rozšíření Otevřené databáze expertů ČČK a návrhy na udělení finančních příspěvků vybraným OS ČČK za mimořádné aktivity realizované mimo poskytnuté dotační prostředky.

Schválila rovněž metodický pokyn k provozu krajských pohotovostních skladů ČČK a dodatečně potvrdila již dříve uvolněnou finanční humanitární pomoc obětem zemětřesení v Pákistánu ve výši 500.000,- Kč pro Pákistánský červený půlměsíc. Schválila žádost OS ČČK Ostrava o odklad splátky půjčky a znovu projednávala žádost OS ČČK Žďár nad Sázavou o prominutí splátek půjčky, přičemž přihlédla ke stanovisku Dozorčí rady ČČK. Zabývala se také projednáním stížnosti OS ČČK Mělník na postup OS ČČK Nymburk v záležitosti bezpříspěvkového dárcovství krve.

V rámci informačních zpráv vzala VR ČČK na vědomí zprávu o činnosti prezidenta ČČK a Úřadu ČČK od minulého zasedání VR ČČK a také přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky za uplynulé období. Dále vzala na vědomí informace o průběhu Světového dne první pomoci 2005 v ČR, informace o Evropské kampani „Bezpečnost v dopravě“ a také řadu zpráv ze zahraničních služebních cest.

REPUBLIKOVÁ PORADA ŘEDITELK ÚŘADŮ OS ČČK

Ve dnech 3. - 4. 10. 2005 se v hotelu Labe v Pardubicích konala pravidelná každoroční porada ředitelů a ředitelk Úřadů OS ČČK. Řídil ji a hlavní referát k aktuálním úkolům Českého červeného kříže přednesl ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka**. S koreferáty vystoupili vedoucí úseků Úřadu ČČK **Ing. Helena Jedličková**, **Helena Jůzlová** a **Mgr. Josef Švejnoha**.

Diskuse byla zaměřena na 4 tematické okruhy: spolková činnost, první pomoc, příprava na katastrofy, mezinárodní humanitární právo. V závěru prvního dne porady vystoupil i prezident

ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** Cenným obohacením jednání byla vystoupení kolegů z Hessenského ČČK - jeho ředitele **Thomase Klempa** a jeho spolupracovníka **Dr. Michaela Rosenbauma** o zkušenostech z oblasti marketingu a fundraisingu uplatňovaných v Červeném kříži.

CELOSTÁTNÍ SETKÁNÍ KLUBŮ DÁRCŮ KRVE

Dne 1. 10. 2005 se v Domažlicích uskutečnilo tradiční celostátní setkání zástupců Klubů dárců krve působících při OS ČČK, kterého se zúčastnili zástupci 11 KDK. Setkání se zúčastnili také prezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** a viceprezident ČČK a předseda Pracovní skupiny VR ČČK pro bezpříspěvkové dárcovství krve **Adolf Šťastný**. Setkání přineslo prospěšnou výměnu zkušeností a byli na něm zvoleni regionální mluvčí KDK na další období.

ČČK NA ODHALENÍ POMNÍKU JANA MASARYKA

Lékař k pacientovi: „Odpoledne po operaci se už posadíte, druhý den budete chodit a třetí den půjdete domů“. Pacient: „Ale při operaci mě snad necháte ležet, pane doktore, že?“

Dne 19. 9. 2005 se zúčastnil vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK

Mgr. Josef Švejnoha slavnostního odhalení pomníku bývalého československého ministra zahraničních věcí **Jana Masaryka** v Černínském paláci v Praze spojeného se vzpomínkovým setkáním. Akci pořádala Společnost Jana Masaryka ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí. Pomník odhalovali ministr kultury **Vítězslav Jandák** a první náměstek ministra zahraničních věcí **Jaroslav Bašta**.

JEDNÁNÍ S NÁMĚSTKEM MINISTRYNĚ ŠKOLSTVÍ

Prezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** jednal dne 11. 10. 2005 s náměstkem ministryně školství, mládeže a tělovýchovy **PaedDr. Jaroslavem Müllnerem**. Předmětem jednání byla problematika šíření mezinárodního humanitárního práva na základních školách, gymnáziích a středních školách.

CENA PODANÉ RUKY PRO ČČK

Český červený kříž spolupracuje s obecně prospěšnou společností **Podaná ruka** (v letošním roce např. na seriálu propagačních akcí zaměřených na prevenci dětské úrazovosti ve vybraných 14 městech ČR **Mise 2005**).

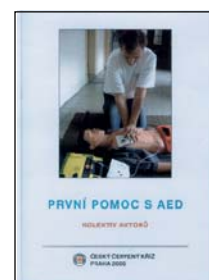
Za tuto spolupráci obdržel Český červený kříž dne 3. 11. 2005 na slavnostním setkání skvěle moderně vedenou ředitelkou Podané ruky, známou televizní hlasatelkou a herečkou **Marií Tomšovou**, v rezidenci primátora Hlavního města Prahy výroční **Cenu Podané ruky**. Cenu převzal z rukou předsedy Správní rady Podané ruky **MUDr. Tomáše Merhauta**, členky Správní rady Podané ruky a bývalé televizní hlasatelky **Mileny Vostrákové** a zakladatele této obecně prospěšné společnosti **PhDr. Jiřího Kostnera** vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha**. Udělením této prestižní ceny získal Český červený kříž automaticky čestné členství v obecně prospěšné společnosti Podaná ruka.

NOVÉ PUBLIKACE ČČK

Úřad Českého červeného kříže vydal v posledních týdnech několik nových edičních titulů:

- První pomoc s automatickým externím defibrilátorem
- Hana Benešová - čestná předsedkyně Československého červeného kříže
- Základní norma zdravotnických znalostí (redice)
- Stanovy Českého červeného kříže (dotisk)

ZDRAVOTNÍCI ČČK Z BRNA NA SETKÁNÍ S PAPEŽEM

Jako jediní jsme jako zdravotníci OS ČČK Brno-město využili nabídky Hessenského ČK a ve dnech 17. - 22. srpna 2005 jsme se zúčastnili zdravotnické pomoci pro poutníky 20. Světového setkání křesťanské mládeže s papežem Benediktem XVI. v Kolíně nad Rýnem.

K cestě jsme použili vlastní osobní automobil a bez velkých problémů jsme dorazili na místo setkání do městečka Weiterode. Zde nás mile přivítali a ubytovali pracovníci Německého ČK. Druhý den jsme se přemístili do města Jülich, kde jsme pomáhali budovat základnu pro 370 lékařů, zdravotních sester, záchranářů a sanitářů, kteří zajišťovali první pomoc na Mariánském poli. Další den jsme navštívili Kolín nad Rýnem, kde se sešly tisíce poutníků z více než 200 zemí světa. Všude vládla dobrá nálada a přátelská atmosféra. Jelikož jsme se zde pohybovali v oblečení s označením Červeného kříže, obraceli se na nás se žádostí o pomoc návštěvníci z celého světa.

Na zajištění organizace a první pomoci se podílelo 25.000 dobrovolníků a zdravotníků z různých organizací - Červeného kříže, Maltežského řádu, Johanitů, Asociace samaritánů, aj. Jsme rádi, že jsme mohli být jedni z nich. Tento pobyt byl pro nás velkým přínosem jak po stránce získání nových pracovních zkušeností, tak po stránce jazykové.

Členové Mládeže ČČK a Humanitární jednotky OS ČČK Brno-město: David Dvořáček, DiS., Monika Humpolová, Jana Jílková, DiS., Karel Konečný

NOVINKY ZE SOBĚSLAVI

V pondělí 1. 8. 2005 proběhlo doškolení deseti členů MS VZS ČČK Soběslav pod vedením lektorky Anny Altrichterové, členky Otevřené databáze expertů ČČK, zaměřené především na zvláštnosti poskytování první pomoci dětem. Byly zde také vytvořeny osnovy a byla stanovena přibližná doba trvání kurzu pro zhruba 10 účastníků na 4,5 hodiny. V těchto kurzech proběhne především ukázka a praxe kardiopulmonální resuscitace pro kojenky, batolata a juniory. Dále bude zahrnuta první pomoc při úrazech dětí v domácnosti (popáleniny a opařeniny, zlomeniny a vykloubení, poranění hlavy, poranění povrchu těla, úst, rtů, jazyka, zubů, otravy a další).

Projekt pro rozšíření spolkové činnosti ČČK a MS Vodní záchranné služby (VZS) ČČK Soběslav zahrnuje též vytvoření Školícího střediska první pomoci pro region Táborsko se sídlem v Soběslavi. Školící středisko se bude věnovat výuce první pomoci všeobecně. Jeho aktivity se budou postupně rozšiřovat podle aktuálních možností. Od září 2005 začala probíhat již zmiňovaná série kurzů poskytování první pomoci kojencům, batolatům a juniorům pro matky, otce a budoucí rodiče.

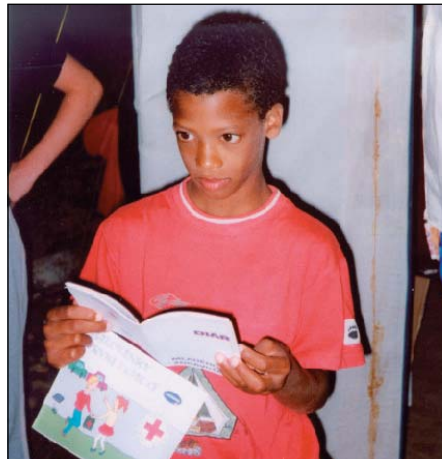
Dele námi provedeného průzkumu laická i odbor-

ná veřejnost zaujímá k těmto kurzům kladný postoj. Předpokládáme, že kurzy budou realizovány i přes všechny problémy, které zavádění tohoto projektu přináší a věříme v podporu Českého červeného kříže.

Petr Tesař, MS VZS ČČK Soběslav

V NYMBURCE ŠKOLÍ PRVNÍ POMOC V CIZÍCH JAZYCÍCH

První akce OS ČČK Nymburk v praktické výuce první pomoci s francouzskými dětmi probíhala v anglickém jazyce s použitím jak zdravotnického, tak propagačního materiálu ČČK určeného pro mládež. Při stanovení poranění byl použit pouze anglický jazyk, který v řadě případů vedl k ošetření jiné části poraněného těla, ale dobrá znalost řeči rukou směřovala k záchranně a ošetření životně důležitých funkcí. Tato zajímavá činnost pro české děti byla hodnocena kladně nejen ze strany přihlížejících dospělých, ale i ze strany dětí, které zažily spoustu legrace a navázaly nová přátelství.

V příštím roce OS ČČK zopakuje praktickou část první pomoci s využitím ruského jazyka, který je značně slyšet na okrese Nymburk.

Marie Chytilová, ředitelka Úřadu OS ČČK Nymburk

BEZPEČNOST DĚTÍ NA SILNICI V KROMĚŘÍŽI

Dne 8. září 2005 zorganizoval OS ČČK Kroměříž ve spolupráci se základní školou Kroměříž soutěž pro žáky této školy pod názvem **Bezpečnost dětí na silnici**. Akce byla součástí Světového dne první pomoci.

Děti soutěžily v poskytování první pomoci, kde prokázaly dobré znalosti a stanovené úkoly plnily s nadšením a elánem. V další disciplíně Jízda zručnosti a dovednosti děti předvedly své umění na kolech, kolečkových bruslích a kolo-běžkách, včetně povinného vybavení přilbou a chrániči. Soutěžila družstva žáků třetích, čtvrtých a pátých tříd. V závěru byla vyhodnocena nejlepší družstva a uděleny ceny a diplomy. Ocenění byli i žáci 7. třídy, kteří pomáhali s přípravou a při organizaci jednotlivých disciplín.

Konvoj evropské kampaně Road Safety se zúčastnil druhé poloviny připraveného programu. V jeho první části si děti vyzkoušely hru ve stylu Člověče, nezlob se; pak následovaly jednoduché testy a kvízy, které byly zaměřeny k problematice bezpečí dětí v dopravě a dopravním prostředí.

Závěrem je možno konstatovat, že akce se setkala se zájmem ze strany soutěžících a proběhla bez

komplikací ve stanoveném časovém rozpětí. Byla dobře hodnocena našimi lektory i dobrovolnými členkami z MS ČČK a také pedagogickým sborem ze ZŠ Slovan. Svou spokojenost vyjádřili také britští hosté z konvoje Road Safety.

Zdeněk Janiš, ředitel Úřadu OS ČČK Kroměříž

60 LET MS ČČK NOVÝ BOR

Místní skupina ČČK v půvabném městečku Nový Bor (okr. Česká Lípa) byla založena již v roce 1945 z iniciativy tehdejšího místního lékaře MUDr. Josefa Maie. Za uplynulých 60 let se v její historii střídala světlá i stinná období. Provozovali zde sanitku, školili samaritánky i dobrovolné sestry, organizovali všeobecnou zdravotní přípravu, pořádali okresní kolo soutěže HMZ, aj. Např. v 70. letech 20. století měla zdejší skupina Červeného kříže přes 500 členů - v současné době je to více než 250 členů. Dnes v Novém Boru pečují o starší spoluobčany, pořádají úspěšné zájezdy i předvánoční a předvelikonoční výstavy, propagační akce ke Světovému dni první pomoci a velmi oblíbené letní tábory ČČK pro děti za vydatné finanční pomoci Městského úřadu v Novém Boru.

To vše si připomněli ve vystoupení současné-

ho předsedy MS ČČK Vladimíra Dvořáka na slavnostním zasedání k 60. výročí založení MS ČČK Nový Bor, které se uskutečnilo 24. října 2005. Zúčastnila se jej delegace Úřadu Českého červeného kříže vedená jeho ředitelem JUDr. Jiřím Procházkou. Ten ve svém pozdravném vystoupení ocenil práci MS ČČK a zároveň předal Poděkování prezidenta Českého červeného kříže dlouholetému bývalému předsedovi této místní skupiny Josefu Špachmanovi, který sám o sobě s oblibou říká, že je tak starý jako Československý červený kříž (narodil se v roce 1919).

Krátkým kulturním vystoupením pozdravili slavnostní zasedání děti ze ZUŠ v Novém Boru. Poděkování za dlouholetou obětavou práci v Červeném kříži převzalo 25 zasloužilých členek místní skupiny (každá z nich v něm pracuje nejméně 45 let). Při návratu z Nového Boru do Prahy jsme si v autě říkali, jak by to bylo krásné, kdybychom měli v Českém červeném kříži více tak aktivních Místních skupin.

Mgr. Josef Švejnhola

Přijde paní k doktorovi a ten se jí ptá: „Tak co vás trápí?“ Ona: „Nejvíce manžel, ale jsem tu kvůli žlučníku“.

NÁŠ HOST

MUDr. MICHAEL VÍT, Ph. D.

Pozvání k rozhovoru do pravidelné rubriky Novin Červeného kříže tentokrát ochotně přijal náměstek ministra zdravotnictví a hlavní hygienik České republiky **MUDr. Michael Vít, Ph. D.**

Otázka: Pane hlavní hygieniku, můžete se nám trochu představit? Co ve Vašem životě předcházelo Vaší dnešní významné funkci?

Odpověď: Jak se představit? Tělem i duší jsem hygienik, mám rád tento medicínský obor. A nikdy jsem nechtěl dělat nic jiného. Co předcházelo mé dnešní funkci? Dlouhá léta práce v terénu jako běžný hygienik, pak ředitel a okresní hygienik, vedoucí odboru hygieny práce a pracovního lékařství na Krajské hygienické stanici v Ostravě. Byl jsem dva roky i předsedou Společnosti pracovního lékařství a pak si pan ministr Fišer přál, abych se stal hlavním hygienikem a náměstkem ministra. A od té doby, dnes již šestý rok, se snažím být dobrým hlavním hygienikem a chránit zdraví nejenom nemocných, ale všech našich občanů, a to není lehký úkol.

Otázka: Co považujete ve své dosavadní funkci za největší úspěch?

Odpověď: Teď asi budu, jak říkávám, „hrdopýšek“. Myslím si, že jsem hygienu přiblížil našim lidem. A co mne nejvíce těší, že se lidé na ulici ptají na řadu věcí. Lidé pochopili, že hygienici jsou tu dnes pro ně, že se snažíme chránit jejich zdraví a že hlavní hygienik není anonymní osoba. Opravdu toto považuji za svůj největší dosavadní úspěch.

Otázka: S jakými největšími problémy se ve své funkci potýkáte?

Odpověď: Hygienická služba kdysi žila ve svém vlastním světě. Dnes se musíme změnit, musíme spolupracovat s celou řadou kolegů z různých resortů. Ale dnes jsme již členy Evropské unie (EU) a zde si musíme vybudovat svou pozici svými odbornými znalostmi. Problém, který mne tíží, je výchova a růst mých mladých kolegů, hrdost na to, že jsou hygieniky a chuť prát se za svou odbornou pravdu ve světě. Máme se čím chlubit a na co být v hygieně a epidemiologii pyšní. Ale pojďme tuto štafetu naší odbornosti prosazovat i v rámci EU a Světové zdravotnické organizace (WHO). Rád bych toto hygienické vlastenectví nalil svým kolegům do žil.

Otázka: Jaký je Váš vztah k Českému červenému kříži?

Odpověď: Málokdo ví, že jsem byl v čele okresní organizace Červeného kříže ve Frýdku-Místku, že jsme s kolegy Měrkou dlouhá léta podporovali Vodní záchrannou službu, jezdili jsme po obcích a diskutovali s lidmi o jejich problémech. Moc bych si přál, abychom v dnešním úspěchaném světě, v době, kdy máme obavu např. z ptáčích chřipky, více s ČČK spolupracovali. Profesionální zdravotníci na vše nestačí a jejich nejbližší spolupracovníky by měli být Vaši členové. Občanská společnost se bez Vašich členů neobejde. A v tom, že takto by to mělo být, mne utvrdilo například i studium pandemického plánu města Curychu, kde je jasně stanovena vzájemná spolupráce s členy Červeného kříže. Já jsem životním optimistou a věřím, že se uklidní rozbourěná voda ve zdravotnictví a nalezneme spolu možnost užší spolupráce.

Otázky kladl: Mgr. Josef Švejnoha

SVATÝ KÁMEN 2005 - PŘÍPRAVA HUMANITÁRNÍCH JEDNOTEK ČČK JINAK

Ve dnech 22. - 25. 9. 2005 pořádal OS ČČK České Budějovice ve spolupráci s ÖRK Bezirksstelle Freistadt na česko-rakouském pomezí poblíž hraničního přechodu Dolní Dvořiště druhý ročník součinnostního cvičení s názvem **Svatý Kámen 2005**. V tomto článku bychom Vás, vážení čtenáři, rádi seznámili s projektem cvičení a jeho výsledky.

Fakta

Tridenního cvičení se zúčastnilo 125 osob, z toho 26 členů Rakouského červeného kříže (ÖRK), 30 figurantů, 15 organizátorů a 70 zasahujících. Účastníci byli ubytováni v Humanitárním a rekondičním středisku OS ČČK Praha 7+1 ve Svatém Kameni. Cílem akce bylo umožnit výměnu zkušeností s důrazem na vzájemné poznání činnosti ČČK a ÖRK, nácvik mezinárodní spolupráce, nácvik orientace, přesunu a vyhledávání osob v terénu, nácvik evidence a zajištění potřeb evakovaných osob, poskytování první pomoci při situacích s větším počtem postižených a práce v náročných podmínkách pod stresem.

Pro projekt se podařilo získat významnou podporu EU ve výši 108.000,- Kč. Díky těmto i dalším sponzorským zdrojům podíl pořadatelů OS ČČK České Budějovice na financování (celkový rozpočet byl cca 180.000,- Kč) nepřekročil výrazně výši dotace poskytnuté Úřadem ČČK na přípravu Humanitárních jednotek (HJ) ČČK. Účast na cvičení byla zdarma.

V rámci cvičení proběhlo celkem 7 teoretických seminářů (např. nouzové ubytování a evidence osob, vyhledávání osob v terénu, transport zraněných v terénu, profesionální pomůcky v laické první pomoci, novinky v KPR) a 12 simulovaných situací v terénu (např. zajištění nouzového ubytování a potřeb běženců nelegálně překročivších státní hranici ČR, vyhledávání osob v náročném terénu ve spolupráci s kynology či prohledávání nepřístupných břehů rybníka). Situace byly realizovány bez ohledu na den

ni či noční dobu. O cvičení informovalo celkem 6 médií, včetně celostátního vysílání České televize. Pozvání přijal mj. i vedoucí Kanceláře hejtmanky Jihočeského kraje **Ing. Jaroslav Jedlička**.

Věci pozitivní

Mile nás překvapil zájem o cvičení. Mezi českými jednotkami převýšil kapacitu cvičení a nepotvrdily se naše původní obavy z nezájmu našich rakouských kolegů. Neocenitelnou zkušeností byla z našeho pohledu i spolupráce s Rakouským ČČK s možností čerpat inspiraci pro naši další činnost. Rovněž se podařilo navázat kontakty, které otevřely další možnosti rozvoje naší připravenosti na mimořádné události. Potěšilo nás, že většina ze zúčastněných českých jednotek má i přes nepříznivé podmínky a malou metodickou podporu chuť se dále učit a zlepšovat. Na straně našich rakouských hostů se podařilo odbourat počáteční nedůvěru a obavy z podmínek panujících u nás. Většina z nich tak odjízďela příjemně překvapena.

Věci negativní

Cvičení jsme původně chtěli koncipovat jako převážně jihočeské. Proto nás zklamala účast pouhých 4 ze 7 jihočeských oblastních spolků ČČK (včetně pořadatelů Č. Budějovic). Velkým zklamáním byla i neúčast byt jediného zástupce Úřadu ČČK či Výkonné rady ČČK a to i navzdory tomu, že o akci jsme informovali s dostatečným předstihem.

Hodnocení

Ukázalo se, že některá česká družstva, přestože jsou v materiálním vybavení i podmínkách daleko za svými rakouskými kolegy, jim dokáží být v dovednostech často rovnocennými partnery a při vhodně vedeném výcviku a odpovídajícím materiálním vybavení mají potenciál stát se platnou složkou druhého sledu Integrovaného záchranného systému (IZS).

Najevo však vyšla i celá řada méně lichotivých skutečností. Chronickou bolestí HJ zůstává nedostatek schopných velitelů. I ti nejschopnější z nich selhávají, mají-li řídit jakýkoliv větší celek než je jejich vlastní družstvo. Zarazily nás hluboké neznalosti i v oblastech tak zásadních jako je problematika život ohrožujících stavů, stejně jako

často nedostatečná fyzická kondice. Rovněž jsme nabyli dojmu, že si členové HJ často nedostatečně uvědomují (nebo nechtějí uvědomit) roli ČČK v rámci IZS, tedy roli složky druhořadové a leckdy mají nereálné představy či sny o činnostech suplujících úkoly zdravotnické záchranné služby. Nejsmutnější skutečností pak byla neochota některých jednotlivců ke vzájemné spolupráci, jejich nedisciplinovanost či neúcta k vlastní uniformě a znaku ČČK jako takovému.

Závěr

Náš projekt součinnostních cvičení vnímáme jako podnět pro další diskusi nad systémem přípravy Humanitárních jednotek ČČK. Domníváme se, že vedle individuální teoretické přípravy jednotlivých HJ je nutné dát prostor i společnému praktickému nácviku v co nejrálnějších podmínkách a to nejlépe na krajských úrovních. To umožní vzájemné poznání a lepší koordinaci činnosti při skutečném nasazení. Neustálý důraz na činnosti druhořadové je rovněž nutný, stejně jako řádná příprava velitelů.

Příprava podobné akce je záležitostí náročnou, nicméně, jak se ukázalo, realizovatelnou, a to i bez nutnosti výrazněji čerpat finance z omezených zdrojů OS ČČK. Podaří-li se nám získat dostatečné finanční prostředky, rádi bychom na konci září příštího roku realizovali další ročník cvičení Svátý Kámen 2006 v duchu výše zmíněných principů.

Další informace včetně fotografií naleznete na adrese www.cckcb.cz. V případě dotazů pište na adresu josef.skola@gmail.com. *Josef Škola, člen OVR ČČK České Budějovice pověřený přípravou cvičení*

Lékař chválí paní jak pečuje o svého nemocného manžela. Ta odpovídá: „Musím, pane doktore. Kdo by se oženil se vdovou s pěti dětmi?“

KAMBODŽSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Kambodžský červený kříž oslaví letos 50. výročí svého vzniku. Jedná se o největší humanitární organizaci v Kambodži, která byla založena v roce 1955. Je oficiálně uznána kambodžskou vládou jako organizace pomáhající zmírňovat utrpení nejohroženějších skupin obyvatelstva.

I když byla v 60. letech 20. století uznána Mezinárodním výborem ČK a Mezinárodní federací ČK a ČP, přesto byla o deset let později přerušena její činnost díky tvrdé diktatuře Rudých Khmerů. Na dlouhých 15 let ztratila tato národní společnost ČK svou suverenitu a stala se pomocným orgánem diktatury Khmerů. Až v

roce 1994 se stala opět právoplatnou národní společností ČK. Postupně v ní docházelo k mnoha organizačním změnám.

V současné době ji lze již považovat za dobře fungující organizaci s řadou programů - např. péče o zdraví, propagace základních principů a hodnot, odezva na katastrofy, aj. Ve 24 provinciích nepřetržitě probíhá 12 programů, které úspěšně fungují za pomoci 5.778 aktivních dobrovolníků.

Jedním z největších projektů je **ochrana a pomoc obětem násilných min**. Tento projekt funguje od roku 1994 v spolupráci s MV

ČK. Jeho hlavní náplní je informování obyvatel o oblastech, kde se stále nacházejí nevybuchlé pozůstatky min a jak se mají v případě nalezení min zachovat. Tento způsob vzdělávání je uplatňován především ve školách. Další jeho součástí je pomoc postiženým, kteří získávají protézy a dochází na různé rehabilitace a cvičení.

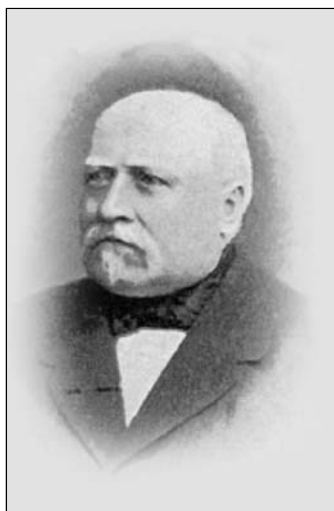
Jednou z aktivit, na které by se Kambodžský červený kříž rád zaměřil v blízké budoucnosti, je **otázka ženských práv a boj proti obchodu s bílým masem**. Tyto dvě oblasti představují v Kambodži stále velký problém.

Linda Sochorová, zahraniční úsek úřadu ČČK

VÝROČÍ ČÍSLA – ČEŠTÍ LÉKAŘI

JOSEF HAMERNÍK (18. 8. 1810 - 22. 5. 1887)

Významný český internista 19. století se narodil v Pacově. Studoval na lékařské fakultě v Praze, kde v roce 1836 získal doktorát medicíny. Další rok strávil na lékařské fakultě ve Vídni na studijním pobytu u slavných zdejších českých profesorů Josefa Škody a Karla Rokytanského. Po návratu do Prahy se několik měsíců věnoval bezplatnému provádění pitev ve Všeobecné nemocnici. Do roku 1845 pak působil jako praktický lékař v Táboře a Českých Budějovicích.

V roce 1847 se stal docentem, o rok později byl jmenován mimořádným profesorem a v roce 1849 řádným profesorem speciální lékařské patologie a terapie. Současně byl ustaven do funkce přednosta II. lékařské kliniky a primáře Všeobecné nemocnice v Praze. Přednášel o plicních chorobách, vyšetření poslechem a poklepem. Byl jedním z hlavních představitelů pražské lékařské školy. Zasloužil se o rozvoj patologické anatomie a klinické výuky. Jeho obliba mezi studenty výrazně rostla a na pražskou lékařskou fakultu se kvůli němu sjížděli studenti ze zahraničí. Pro své údajné protináboženské postoje byl v roce 1853 zbaven profesury a od té doby se věnoval pouze soukromé praxi.

Zemřel v roce 1887 v Praze. Letos si připomínáme, že uplynulo 195 let od jeho narození.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

ŽILETKA

Muži si vousy odstraňovali již v pravěku ostrými odštěpkami pazourku, později bronzovými a železnými čepelemi. Ale teprve v roce 1680 se v Anglii objevily první ocelové britvy, které se však musely pravidelně brousit. Zcela bezproblémové holení zajistila až na počátku 20. st. žiletka - jeden z vynálezů, který nese jméno po svém objeviteli.

Amerického obchodního cestujícího **Kinga Campa Gilleta** rozčilovalo každodenní broušení břitvy při holení vousů. Přemýšlel o tom, jak vyrobit břitvu, která by se nemusela brousit a přitom byla tak levná, aby se po určité době dala vyhodit a nahradit novou. Spojil se s inženýrem **Williamem Nickersonem** a společně navrhli první žiletky se speciálními držáky s rukojetí a nastavitelnou horní částí. Svůj vynález si nechali v roce 1901 patentovat a o několik let později se jejich žiletky vyrobené z uhlíkaté oceli začaly objevovat v obchodech nejen v Americe, ale i v Evropě. Např. v roce 1906 se prodalo již 12 milionů žiletek. Gillette se stal slavný a bohatý a ještě před několika lety se na obalech některých druhů žiletek objevoval jeho portrét.

Žiletky se dodnes příliš nezměnily a nevytlačily je ani elektrické holící stroje. Vyrábějí se z role ocelového plechu silného 0,1 mm. Ocel obsahuje 13 % chromu (pro zvýšení tvrdosti a zlepšení odolnosti proti rezavění); čepel žiletky se při výrobě 3x brousí, pak se žiletka leští a potahuje třemi vrstvami (chrom, keramika a PTFE) kvůli snižování tření, zvýšení odolnosti a prodloužení životnosti.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

JAK SE CHOVAT V KNIHOVNĚ A STUDOVNĚ

- jedná se o zařízení, v nichž si půjčujeme nebo studujeme knihy či časopisy a rozšiřujeme své vzdělání
- knihovny mívají různé způsoby evidence a katalogizace a podle toho si čtenáři knihy různým způsobem vybírají a objednávají
- jsou-li v knihovně k dispozici stolky se židlemi, při výběru knih je využíváme
- v knihovně zásadně mluvíme polohlasně
- v čítárně nebo ve studovně pokud možno nemluvíme vůbec, zachováváme naprosté ticho
- před vstupem do studovny nebo čítárny si svrchní oděv i zavazadla odkládáme v šatně
- do knihovny (studovny, čítárny) vstupujeme samozřejmě s průkazem těchto zařízení
- se zapůjčenými knihami nebo časopisy zacházíme šetrně, nic do nich nevpisujeme, neohybáme rohy, nevytrháváme stránky, nesvačíme na nich
- na poznámky si přinášíme poznámkový blok nebo volné listy papíru.

Lékař předepíše obéznímu pacientovi balení 100 tablet. Ten se ptá, jak je má užívat. Lékař: „Třikrát denně je rozházíte na zem a pak jednu po druhé seberete“.

NAŠE DESATERO

Jak si připravit čaj

1. Čaj skladujeme v dobře uzavratelné skleněné nádobě.
2. Nikdy ho nevaříme, nýbrž pouze spařujeme.
3. Při přípravě čaje nepoužíváme kovové nádoby ani sítko. Nejvhodnější je porcelán nebo sklo a sítko z umělé hmoty.
4. Na čtvrt litru nápoje dáváme dvě lžičky čaje nebo 1 lžičku na 1 šálek + 1 lžičku na konvici.
5. Před přípravou čaje konvici nebo šálek nahřejeme.
6. Nádobu na čaj nikdy nemyjeme v sapónech.
7. Sušené lístečky zaléváme vařící vodou ihned po dosažení bodu varu.
8. Čaj nelouhujeme déle než 5 minut.
9. Nikdy nespaujeme dvakrát.
10. Chceme-li v létě zahnat žízeň, nesmíme odvar příliš sladit.

PTALI JSTE SE ...

Otázka: Můj syn se někdy při řeči zakoktá. Co vlastně způsobuje **koktání**? A mohu synovi nějak pomoci? *Simona V., Blansko*

Odpověď: Koktavost (neboli bulbuties) má původ často v nadprahovém psychickém napětí. To znamená, že čím je větší soustředění, tím hůře se ovládají mluvidla a je obtížné vyslovit slovo bez zakoktání. To samozřejmě vede ke ztrátě sebevědomí. Důležité je vždy se uvolnit, zbavit se úzkosti a napětí, tím se stav určitě zlepší. Naučit se relaxovat a snížit práh úzkosti, i třeba za pomoci nějakých lehkých léků, samozřejmě předepsaných lékařem.

Dítě, které koktá, by se samozřejmě mělo dostat do rukou odborníků. Poradte se s dětským lékařem, pomoci může foniatr nebo psychiater. Pomoci můžete samozřejmě i vy sama. Mluvte doma na syna pomalu a jasně (klidně je možné, že se snaží opakovat vaši rychlou mluvu a přitom zadržává). Často si s ním povídejte a nechte mu dostatek času na vyjádření. Neskákejte mu do řeči, i když budete mít pocit, že říká nesmysly nebo je jeho vyprávění příliš zamotané. Zbytečně jej také při vyjadřování neopravujte a rozhodně za něj nedokončujte věty.

VÝROČÍ ČÍSLA – SVĚTOVÍ LÉKAŘI

AMBROISE PARÉ (1510 - 1590)

Zakladatel novodobé chirurgie se narodil ve francouzské obci Bourg-Hersent u Lavalu. Neměl klasické univerzitní vzdělání, neuměl latinsky. Začínal jako lazebník a ranhojič a v Paříži absolvoval vyšší ranhojičskou školu. Poté vstoupil do armády a na bojištích v různých bitvách získal mnoho chirurgických zkušeností.

Zavedl nové způsoby ošetřování střelných ran a zavrhl jejich vypalování. V roce 1552 poprvé použil při amputaci podvázání tepen. Zavedl nové plastické a ortopedické zákroky (operace rozštěpu patra, operace kloubů). Prováděl masáže při rehabilitaci poraněných končetin, popsal a sestrojil mnohé protézy. Jako první rozvedl zásady hnisavé chirurgie. Organizoval pohyblivé, tzv. létající ošetrovny na bojišti. Bra-

trstvo Kosmy a Damiána jej jmenovalo mistrem chirurgie, později se stal hlavním chirurgem králů Karla IX., Františka II. a Jindřicha III. Při vraždění hugenotů v proslulé bartolomějské noci 23. srpna 1572 jej zachránil král Karel IX., když jej ukryl ve své ložnici.

Od roku 1563 byl vedoucím chirurgického oddělení nemocnice Hotel-Dieu, kde se věnoval až do smrti rozsáhlé pedagogické činnosti. Napsal několik významných učebnic - např. „Celková anatomie lidského těla“, „Chirurgie se souhrnem potřebných nástrojů“ nebo „Dvě knihy chirurgie“. Souhrn všech jeho spisů vyšel ve 12 svazcích v roce 1575 a byl vydáván v různých evropských zemích.

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

FRANTIŠEK ŠMAKAL (14. 9. 1886 - 24. 10. 1942)

Narodil se v rodině lékaře v Čakovicích (dnes již součástí Prahy). Po maturitě studoval lékařskou fakultu v Praze (dokončil ji až po válce). V době první světové války sloužil jako voják v Albánii, kde těžce onemocněl. Byl rozeným pracovníkem Červeného kříže - již jako student medicíny po první světové válce se zúčastnil jeho očkovačích akcí.

V ČSČK vystřídal funkce tajemníka pro oblast Podkarpatské Rusi, poté v letech 1922-1932 vedl ve funkci ředitele Dorost ČSČK, v letech 1933-1937 byl ředitelem Slovenské divize ČSČK a v letech 1938-1940 pak ředitelem České divize ČSČK. Po rozpuštění Československého červeného kříže německými okupanty v srpnu

1940 přešel na Ministerstvo sociální a zdravotní správy, kde se snažil, aby personál ČSČK přešel do jiné zdravotně-sociální práce.

Podánilo se mu zachránit i určité finanční prostředky Červeného kříže, jejichž prostřednictvím se podílel i na ukryvání československých parašutistů vyslaných z Anglie, kteří uskutečnili atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha. Byl aktivně zapojen do odbojové činnosti za druhé světové války. Spolu se svou manželkou a blízkou spolupracovnicí v ČSČK historičkou PhDr. Ivou Šmakalovou byl zatčen, odvezen do Terezína, později do Berlína a pak do koncentračního tábora v Mauthausenu, kde byli oba 24. října 1942 popraveni.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

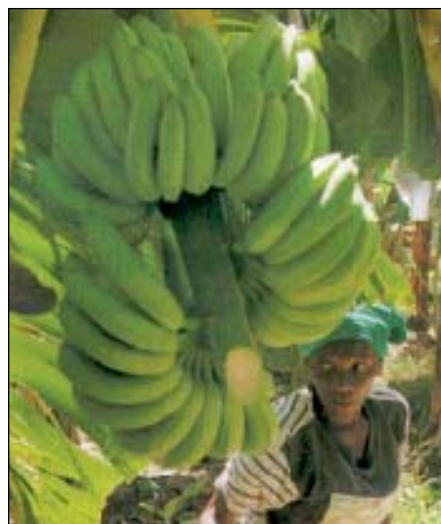
BANÁNY

Banány jsou jednou z nejstarších kulturních plodin, které člověk využívá. Jsou považované za nejpůvodnější ovoce na světě a jsou po kávě (a vedle pšenice a kukuřice) nejprodávanější plodinou. Z biologického hlediska jsou nejmožnějšími bylinami světa (nepočítáme-li bambusy) - jsou až 15 m vysoké. Pocházejí z jihovýchodní Asie a do Evropy se poprvé dostaly s armádou Alexandra Velikého. Ve středověku byly zakázány jak v křesťanském, tak v muslimském světě jako zakázané ovoce ráje. V Praze se první banány prodávaly až v roce 1924.

* v současnosti existuje téměř tisíc druhů banánů

- * konzumují se po oloupaní, většinou čerstvé, ale dají se také opékat, smažit, dusit
- * banány mají vynikající výživnou hodnotu, vysoký obsah cukrů, vody a organických kyselin
- * obsahují důležité minerální látky, zejména draslík, sodík, hořčík, fosfor, vápník a další stopové prvky
- * z vitamínů obsahují především provitamin A, vitamíny skupiny B a zhruba tolik vitamínu C jako jablka
- * jsou lehce stravitelné a proto jsou vhodné při některých léčebných dietách
- * pomáhají nemocným se žaludečnými potížemi a střevním onemocněním
- * uplatňují se v redukční dietě, při rekonvalescenci, podporují průchodnost střev a upravují stolici.

Lékař se ptá pacienta: „Co jste dosud užíval proti nespavosti?“ - „Skleničku koňaku“. - „A pomohlo to?“ - „Ne, ale jsem pak docela rád vzhůru“.

VÁNOČNÍ NADÍLKY ČSČK VOJÍNŮM

Československý červený kříž s nimi začal již v roce svého založení - v roce 1919. V květnu tohoto roku bylo napadeno Slovensko a československá armáda hájila jižní a východní hranici republiky. ČSČK mj. zřizoval a zajišťoval občerstvovací stanice na nádražích, kudy projížděly vojenské transporty a ve městech s většími vojenskými nemocnicemi, poskytoval první pomoc a dodával své ošetřovatelky.

Útok byl odražen, ale na slovenských hranicích zůstaly na stráží desetitisíce československých vojáků, často na odlehlých místech. Vojáci žádali alespoň něco, co by jim připomínalo domov. Obrátili se s žádostí o pomoc na ČSČK, který jim vyhověl. Týdně se odesílaly

Choť presidenta republiky Hana Benešová zúčastňuje se ve skladišti v Londýně balení dárků pro naše vojáky

na Slovensko a Podkarpatskou Rus tisíce balíčků knih a novin. A na Vánoce 1919 se posílaly speciální vánoční balíčky připravené v Praze na Letné. Bylo zhotoveno a vyplněno celkem 20.000 balíčků s různými potřebami jednak zdravotními, jednak s věcmi na přilepšení v celkové hodnotě více než 2 milionů korun.

Dodejme, k tradici vánočních nadílek a balíčků se Československý červený kříž v zahraničí (v Londýně) vrátil v průběhu druhé světové války. Svými vánočními balíčky dělal radost československým vojákům nejen v Anglii, ale i v dalších zemích světa, kde bojovali za naše osvobození.

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

ČTENÁŘSKÝ KROUŽEK BEZDOMOVCŮ VE ZLÍNĚ

OS ČČK Zlín zřídil pro zájemce z řad klientů svého azylového domu čtenářský kroužek. Vše vzniklo spontánně. Správce ubytovny **Lubomír Valík** pravidelně navštěvoval knihovnu a přinášel si knížky, o které se začali ubytovaní postupně zajímat.

Dnes již chodí do Krajské knihovny Františka Bartoše pan Valík jednou za tři týdny a vždy si půjčí 15 - 20 knižních titulů, které zájemci stihnou za tuto dobu přečíst. Ze 14 v azylovém domě ubytovaných mužů si nechává knížky půjčovat téměř polovina. Největší zájem je o literaturu faktu z druhé světové války a o detektivky, ale nepohrdnou ani špionážními tituly či westerny. Četba hodnotných knih je určitě užitečnější činností než potulování se nebo postávání u stánku s alkoholem.

OS ČČK Zlín má další plány zaměřené na vzdělávání ubytovaných bezdomovců. Sportovní utkání se v minulosti sice neujalo, ale nyní by pro ně chtěli uspořádat přebor v luštění křížovek.

SEMINÁŘ KE DVĚMA VÝROČÍM

Slovensko-český klub, Společnost MUDr. Ivana Hála a Úřad Českého červeného kříže uspořádaly společně další z řady úspěšných odborných seminářů. Konal se dne 11. října 2005 v zasedací síni Úřadu ČČK v Praze a byl spojen se slavnostním setkáním uspořádaným na počest

170. výročí narození slavného českého básníka Vítězslava Hála a 125. výročí narození známého slovenského politika Milana Rastislava Štefánika. Nad akcí převzala záštitu velvyslanec Slovenské republiky v ČR J. E. **Ladislav Ballek** a česká prezidentka ČČK **Viktorie Špidlová**.

Slavnostní setkání s tradiční noblesou moderovala předsedkyně Slovensko-českého klubu **Naďa Vokušová**, mezi čestnými hosty zasedl první tajemník slovenského velvyslanectví v Praze **Ivan Tichý** a pravnuček MUDr. Ivana Hála - **Dr. Ivan Dudek**. Účastníci slavnostního setkání vyslechli tři přednášky: Vítězslav Hálek v povědomí současníků a dalších generací (**Prof. MUDr. Blanka Brůnová**), Dorotka Hálková a její hrob v Žilině (**Mgr. Josef Švejnoha**) a Milan Rastislav Štefánik v životě svých přátel Jana Blahoslava Kraicze a Ivana Hála (**MUDr. Juraj Szán-tó**). Program zpestřila reprodukovávaná hudební vložka - pět Večerních písní Bedřicha Smetany zkomponovaných na slova Vítězslava Hála v provedení sólisty Národního divadla v Praze Beno Blachuta.

70. NAROZENINY NAŠÍ JIŘINKY

Doufám, že mi naše jubilantka (19. listopadu 2005 se dožila v plném zdraví a svěžesti 70 let) **Jiřina Pilová** z OS ČČK Brno-venkov odpustí poněkud důvěrnější oslovení v titulku. Známe se totiž tak dlouho a tak dobře především z práce v ČSČK a ČČK, že si to snad mohou dovolit.

Zanedlouho již to bude 15 let, kdy se ujala funkce předsedkyně OS ČČK Brno-venkov (vykonává ji úspěšně od roku 1991). Je také dlouholetou členkou Shromáždění delegátů ČČK a vedoucí skupiny zdravotnických instruktorů při OS ČČK. Nositelka nejvyššího vyznamenání ČČK - Medaile Alice Masarykové a Medaile prof. Janského za 40 bezpříspěvkových odběrů krve nad svými vyznamenáními skromně mává rukou, i když si jich velmi považuje.

I přes svých „sedm křížků“, které má zapsané v občanském průkazu, pro ní existuje jenom jeden kříž - a to je ten červený. Pro něj žije. Najdete ji přednášet a besedovat na schůzích v MS ČČK, stejně jako na školeních první pomoci na základních školách a v podnicích. Nechala se vyskolit jako lektorka mezinárodního humanitárního práva, aby je mohla zasvěceně šířit mezi dětmi, mládeží i dospělými. Pomáhá organizovat soutěže dětí i dospělých v první pomoci, ne-

únavně jedná ve jménu Červeného kříže na úřadech či se spojenci. A když se jí zdá, že jí ČČK málo vytežuje, odkakuje si do své druhé lásky - do Sokola.

Takových lidí, jako je „naše Jiřinka“, potřebuje Český červený kříž co nejvíc. Škoda, že jí nejde naklonovat. A tak si musíme všichni přát, aby jí zdraví, pevné nervy a dobrá pohoda vydržely co nejdéle. K tomuto přání se připojuje i redakce Novin Červeného kříže. *Mgr. Josef Švejnoha*

RŮŽE V LÁNECH

V **Pamětní síni Alice Masarykové**, která je součástí Muzea T. G. Masaryka v Lánech, budou kvést růže, jež zde nedávno zasadil ve světě uznávaný pěstitel růží **Josef Havel** z Hlavňova na Tábořsku.

Stalo se tak na **Slavnosti růží**, kterou uspořádalo Muzeum T. G. Masaryka a Společnost za pozitivní přístup k životu. „Zasadil jsem šest růží odrůdy Nette Ingeborg na počest Masaryka za jeho zásluhu o československý stát a demokracii. Byla to pro mě obrovská čest. Chystám se znovu na jaře Lány navštívit a přísázet k růžím ještě dalších asi dvacet keřů,“ řekl Josef Havel.

VÝZNAMNÉ DNY A VÝROČÍ ČČK V ROCE 2006

- A. Významné dny:**
- 7. 4. - Světový den zdraví
 - 8. 5. - Světový den Červeného kříže
 - 14. 6. - Světový den dárců krve
 - 9. 9. - Světový den první pomoci
- B. Výročí Červeného kříže**
- 85. výročí vzniku Dorostu ČSČK (26. 1. 1921)
 - 130. výročí vzniku znaku Červeného púlměsíce (1876)
 - 45. výročí přijetí hesla „Humanitou k míru“ (Per humanitatem ad pacem) - 1961
 - 40. výročí úmrtí PhDr. Alice Masarykové (29. 11. 1966)
 - 105. výročí udělení první Nobelovy ceny za mír Henri Dunantovi (1901)
 - 50. výročí vzniku soutěží hlídek mladých zdravotníků (1956)
 - výročí narození a úmrtí významných osobností ČČK: Nikolaj Ivanovič Pirogov (125. výročí úmrtí - 5. 12. 1881), Gustave Moynier (180. výročí narození - 1826), Théodore Maudsley (200. výročí narození - 1806).

Zkoušející se ptá medičky na pohlaví ženské kostry. Ta váh. Ptá se znovu: „Jaké pohlaví bylo podle vás v této pánvi?“ - „Mužské.“ - „Ano, ale jenom občas“.

DODATKOVÉ PROTOKOLY K ŽENEVSKÝM ÚMLUVÁM

Ženevské úmluvy z r. 1949 se v průběhu let ukázalo nutné doplnit. Jednak samy nemohly předvídat např. rozvoj národněosvobozenického hnutí, nárůst počtu vnitrostátních konfliktů, ale také při jejich přijímání nebylo dosaženo shody v otázce ochrany civilistů před přímým útokem, což nabylo na významu s rozvojem zbraní hromadného ničení či nových způsobů boje (ekologická válka). V letech 1974-1977 po 10 letech příprav jednala *Diplomatická konference o znovupotvrzení a rozvoji MHP*, která dne **8. června 1977** přijala již zmíněné dva Dodatkové protokoly k Ženevským úmluvám.

První protokol se zabývá konflikty mezinárodními - rozšiřuje je však i na organizovaný boj proti koloniálním a rasistickým režimům. **V oblasti ochrany raněných, nemocných, trosečníků a zdravotníků** především posiluje ochranu **civilních zdravotnických jednotek** - zpřesňuje jejich výčet (tj. zejména zařízení zdravotní péče, sklady, hygienická a transfúzní služba, zdravotnická přeprava - pozemní, lodní, letecká), ochrany používají všechny civilní zdravotnické jednotky státní, jednotky výslovně státem zmocněné, jednotky poskytnuté ze zahraničí a **jednotky NS ČK/CP** (přiznává se jim **právo iniciativy** - nemusí působit v rámci armády či státem organizovaných záchranných systémů), jakož i personál zmíněných jednotek.

Umožňuje **poskytnutí zdravotnických jednotek a personálu** nejen národní společnosti, ale i přímo státem či MV ČK a jinou nestrannou mezinárodní humanitární organizací. Přesněji definuje úkony, které nelze nemocným provádět (jakékoli vědecké experimenty, dárcovství tkání a orgánů - vyjma dobrovolného dárcovství krve a pokožky), stanoví nemocnému možnost zákrok odmloutnout a zavádí povinnost vést zdravotnickou dokumentaci a dává delegátům právo ji nahlédnout. **Zdravotnický personál** musí být chráněn, nelze mu v jeho činnosti bránit, **nesmí být veden k postupu v rozporu s lékařskou etikou** (vč. mlčen-

livosti), ani on sám nesmí však tyto zásady porušit!

Zavádí se **povinnost pátrat po nezvěstných**, evidovat evakuované děti, registrovat zemřelé a místa jejich odpočinku, právo příbuzných na informace o osudu příbuzných, přičemž se tyto informace předávají prostřednictvím **pátracích služeb NS ČK/ČP a Ústřední pátrací služby MV ČK**.

V oblasti příslušníků ozbrojených sil sloužících se zbraní (**kombatantů**) se zjednodušuje definice - jsou jimi **všechny organizované ozbrojené skupiny** mající vnitřní disciplínu, odpovědné některé straně konfliktu. Status kombatanta je vázán na **povinnost odlišovat se od civilistů** u armád uniformou, u partyzánských jednotek minimálně při zaujímání bojové sestavy a boji samotném (není již nutný stálý rozlišovací znak dle Úmluv), a otevřeným používáním zbraně. Podmínky pro spontánně se bránící obyvatelstvo se nemění. **Žoldněř** však kombatantem (a zajatcem) není - může být souzen jako vrah.

Snad nejvýznamnějšího **pokroku bylo dosaženo v rozvinutí imunity civilistů před útoky** i jejich následky - tato zásada obyčejového práva se konečně dočkala své zásadní kodifikace (byť SSSR takový návrh předložil již r. 1949) - **povinnost rozlišovat** mezi vojenskými a civilními objekty a osobami je „**základním pravidlem**“. **Civilní osoby nebudou za žádných okolností předmětem útoku**, ba ani hrozby takovým činem (podílí-li se civilista na bojové akci, ztrácí na tuto dobu svou imunitu). Aby ochrana civilistů byla realitou, **zakazuje se i tzv. nerozlišující útok** (tj. útok nezaměřený na konkrétní vojenský objekt nebo ten, kdy volba zbraní a jejich použití znamená zasažení i objektů civilních) a zavádí se povinnost všemi prostředky **předem také následky vyloučit**. Rovněž jsou chráněny prostředky nutné pro přežití civilistů (vodovody, zavlaky, osevní plochy, apod.), zakazuje se vážné poškození **životního prostředí**. Zakázán je útok na **zařízení obsahující nebezpečné síly** (atomové elektrárny, přehrady, chemické podni-

ky, apod.), pokud by se uvolnily a poškodily civilisty. Stanoví se imunita organizací, materiálů, objektů a personálu zřízených k pomoci civilistům překonat následky útoků či pohrom - tzv. **civilní obrana** a její rozlišovací znak.

Útoky na zakázaný cíl či vedené zakázaným způsobem se pokládají za válečné zločiny. **Základní lidská práva** (vč. práva na osobní důstojnost, spravedlivý proces) se poskytnou všem osobám dotčeným ozbrojeným konfliktem.

Druhý Dodatkový protokol se zabývá konflikty nemajícími mezinárodní charakter. Tyto situace řešil do té doby jen **společný čl. 3** všech čtyř Úmluv - dle něj se s osobami, které se (již) neúčastní nepřátelství zachází lidsky, nesmí být ohroženo jejich zdraví (a musí být řádně ošetřeny), nesmí být ponižovány a trestány mohou být jen na základě rozsudku řádného soudu. MV ČK zde má tzv. **právo iniciativy** - tj. rozvinout pomoc postiženým konfliktem (ochranná mocnost se v těchto konfliktech neuplatní). Ostatní pravidla Úmluv lze aplikovat, dohodnou-li se tak strany konfliktu. Přijetím II. Dodatkového protokolu představují tyto zásady minimum platné pro méně rozsáhlé konflikty, povstání a nepokoje. Jde-li o konflikt, v němž je protivládní strana **organizovaná a kontroluje území rozsahu**, že může provádět trvalé a koordinované bojové operace (nejde tedy o pouhé nepokoje či izolované akce), uplatní se právě II. protokol. Stručně řečeno, konflikt se prakticky řídí zásadami popsány výše pro konflikt mezinárodní (viz Úmluvy a I. protokol: zachování základních lidských práv, imunita raněných, nemocných a zdravotníků, užívání znaku ČK/ČP, činnost NS ČK/ČP, ochrana civilního obyvatelstva, zakázané cíle a způsoby útoku) s tou výjimkou, že **protivládní zajatci nemají právo na status válečného zajatce** (nelze totiž přiznat beztrestnost vystoupení proti vládě) a za bojové činy mohou být stíháni (ovšem spravedlivým soudem).

RNDr. Marek Jukl, Ph. D., prezident ČČK

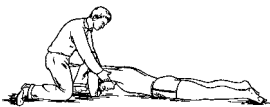
PRVNÍ POMOC

UMĚLÉ DÝCHÁNÍ PODLE HOLGER - NIELSENA

Je třeba úvodem uvést, že se jedná o dříve používanou metodu umělého dýchání, která byla novějšími postupy již překonána. Přesto považujeme za správné ji zde v seriálu metod první pomoci nazvaných po konkrétních osobách pro zajímavost uvést, neboť se s ní můžete ještě setkat ve starších učebnicích první pomoci. Nevýhodou této metody je nemožnost současné zevní masáže srdce.

Jak se provádí?

- postiženou osobu nejprve položíme na břicho a její hlavu opřeme čelem o její složené ruce.
- pak si klekneme před její hlavu, uchopíme paže poblíž loktů, nadzdvihneme je a zvedáme tím i lehce hrudník. Přitom se čelo nesmí smeknout z rukou. Potom opět položíme paže a pustíme je.
- pak položíme svoje dlaně na lopatky a palce na páteř postiženého.
- potom houpavým pohybem přenašíme přes své natažené paže váhu svého těla na hrudník postiženého a zase zpětným pohybem svého trupu odlehčíme hrudník. Následuje nové uchopení paží a opakování celého postupu.
- Všechny pohyby musí být klidné, měkké a uvolněné, stačí rytmus 9 - 12 dechů za minutu.

(Jan Knobloch: *Předlékařská první pomoc*)

Žena si stěžuje u lékaře, že jí manžel už v lásce nestačí. „Tak si najděte milence“. - „Už mám tři“. „Tak jste nemocná“. Vyžádá si to od lékaře písemně. Přejde domů a manželovi říká: „Vidíš, žádná děvka. Jsem nemocná“.

RADA PRO VÁS ...

HLAVNÍ ODLIŠNOSTI SMLUV O PRÁCI

Smluvní vztah	Pracovní doba	Zdrav. a soc. pojištění platí
Pracovní poměr	nejvýše 40 hod. týdně	zaměstnavatel
Dohoda o provedení práce	nejvýše 100 hod. ročně	pracovník
Dohoda o pracovní činnosti	nejvýše 20 hod. týdně	zaměstnavatel

VÍTE, ŽE ...

PŮVODCI INFEKČNÍCH NEMOCÍ

Choroba	Původce	Cesta infekce
Záškrt	korynebakterie	vzdušná, přímý kontakt
Tetanus	bacil tetanu	zranění
Černý kašel	bakterie č. kašle	vzdušná, přímý kontakt
Tuberkulóza	mykobakterie tbc	vzdušná
Břišní tyfus	bakterie tyfu	přímý kontakt, jídlo
Dětská obrna	virus dětské obrny	vzdušná, přímý kontakt
Spalničky	virus spalniček	vzdušná
Infekční žloutenka	virus zánětu jater	nemoc „nečistých rukou“

(Využity informace z publikace „Člověk“, Scientia, 1996)

DEN PRO ZDRAVÍ VE FRÝDKU - MÍSTKU

Město Frýdek-Místek ve spolupráci se Zdravotním ústavem se sídlem v Ostravě a **OS ČČK Frýdek-Místek** uspořádalo pod záštitou starostky města Frýdek-Místek **Ing. Evy Richtrové** 29. září 2005 v prostorách Národního domu již druhý ročník **Dne pro zdraví**.

Jeho celodenní program je zaměřen na zdravý životní styl, výživu a pohyb. Návštěvníci si mohli vyslechnout řadu přednášek rozdělených do dvou bloků. První z nich byl určen dětem školou povinným s tématy: Život s drogou, Zdravá výživa, Poskytování první pomoci. Přednášky pro dospělé ve druhém bloku byly zaměřeny na prevenci rakoviny tlustého střeva a konečníku, zdravou výživu, homeopatii. Součástí Dne pro zdraví byla také prodejní prezentace různých zdravotních výrobků a pomůcek od firem i neziskových organizací, ochutnávka zdravé výživy, moučníků a nápojů. Fungovaly zde poradny - nekuřácká, výživová, podologická a ortopedická, diabetologická, stomatologická i k prevenci onkologických onemocnění. Nechyběl ani doprovodný program a soutěže pro děti.

OS ČČK Frýdek-Místek

STUDIJNÍ STŘEDISKO ČČK VE SVITAVÁCH

Stejně jako ostatní oblastní spolky Červeného kříže i **OS ČČK Svitavy** pořádá každoročně Oblastní studijní středisko (OSS) ČČK. Přes všechny problémy, které se nám vyskytly - hlavně zrušení Smlouvy na ubytování - se vše podařilo dobře zajistit. Kolektiv mladých instrukto-

rek: **Markéta Grulichová, Jaroslava Klímová, Jaroslava Zandlerová** spolu s ředitelkou Úřadu OS ČČK připravily dětem mimo učení podle osnov OSS ČČK řadu zajímavých atraktivních činností - návštěvu hradu a věže, Hry bez hranic, zdravotně branné cvičení, diskotéku, aj.

Jsme velmi rádi, že děti mají kladný vztah k zájmové zdravotnické činnosti a že máme mladé lidi, kteří jsou ochotni se o děti starat a vést je.

Marie Veisová,
ředitelka Úřadu OS ČČK Svitavy

SVĚTOVÝ DEN PRVNÍ POMOCI V BRNĚ

Tři zraněné osoby v osobním autě a chlapec pod koly vozidla. To bylo první, co děti přicházející do školy na Jihomoravském náměstí spatřily ve středu 7. září 2005. Škola je zamčená, takže všichni stojí venku před budovou. Srážku auta s cyklistou pro děti zinscenoval **OS ČČK**

Brno-město ve spolupráci s Policií ČR, Městskou policií a Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje.

V určenou dobu se v sídlišti ozve houkačka a před ZŠ přijíždí sanitka, strážníci a policie. Záchranáři i policisté v uniformách postupují jako při skutečné nehodě. Některé děti si vzrušeně povídají, jiné pozorují práci záchranářů, jsou slyšet i názory rodičů a kolemjdoucích. Reakce jsou různé. Zásahem akce nekončí. V průběhu dopoledne si žáci ještě povídají o nehodě s dopravními policisty a záchranáři.

Celá akce se uskutečnila jako součást **Světového dne první pomoci a Evropské kampaně Bezpečnosti na silnicích**. Cílem bylo ukázat dětem, jak to může dopadnout, jestliže nedodrží bezpečnostní pravidla silničního provozu. V Evropě se podobné akce konají jako součást preventivní výchovy. Jsme pyšní, že se nám podařilo zrealizovat tuto myšlenku i u nás.

V době od 10 do 14 hodin pokračoval Světový den první pomoci 2005 na Moravském náměstí v Brně. Zde si na jednotlivých stanovištích mohli žáci ZŠ vyzkoušet resuscitaci, znalost dopravních testů, zasoutěžit si ve Velké dopravní hře Britského ČČK, seznámit se s vybavením sanitky, u kynologů shlédnout výcvik psů a ukázky záchranných technik u vodních záchranářů.

Poděkování patří všem organizacím, které s námi na Světovém dnu první pomoci spolupracovaly a všem dobrovolníkům ČČK Brno-město, kteří se akce zúčastnili.

Ivana Holásková,
ředitelka Úřadu OS ČČK Brno-město

DEN IZS VE VSETÍNĚ

Stává se již tradicí, že v jednotlivých městech vsetínské okruhu probíhají **Dny s Integrovaným záchranným systémem (IZS)**. Ty mají za úkol předvést veřejnosti jednotlivé složky IZS a jejich spolupráci v praxi. Je rovněž tradicí, že na tyto akce bývá zván i ČČK.

V loňském roce proběhl Den s IZS ve Valašském Meziříčí, letos dne 20. září 2005 ve Vsetíně. Jednotlivé složky IZS zde prezentovaly své vybavení a techniku. **OS ČČK Vsetín** nabízel ve svém stanu veřejnosti možnost si vyzkoušet kardiopulmonální resuscitaci na fantomech, ošetřit namas-

kovaná zranění a změřit si krevní tlak. Bylo předváděno i použití automatického externího defibrilátoru, k prodeji byly nabízeny publikace vydané ČČK. Zájem o vyzkoušení si první pomoci byl tak velký, že maskérky nestačily domaskovávat poranění a u instruktorek se tvořily fronty.

Praktická ukázka spolupráce složek IZS spočívala v simulovaném útoku dvou výtržníků na osobní automobil a jeho následné zapálení. Jednotky Hasičského záchranného sboru (HZS) provedly uhašení požáru a vyproštění osob z auta a jejich předání Zdravotnické záchranné službě (ZZS) k ošetření, policie mezitím provedla zajištění prostoru. Po nás organizátor akce požadoval, aby členky ČČK provedly ošetření lehce zraněných osob, avšak bez použití brašen či jiného zdravotnického materiálu, pouze s improvizovanými prostředky. Tato ukázka byla v průběhu celého dne předváděna celkem 3x a pokaždé se setkala nejen se zájmem, ale i s údivem přihlížejících.

Příští Den s IZS proběhne v Rožnově pod Radhoštěm a jeho pořadatelé nás již kontaktovali se žádostí o účast.

Milan Sekáč,
ředitel Úřadu OS ČČK Vsetín

AKTIVITY OS ČČK VYŠKOV

OS ČČK Vyškov zajišťuje zdravotnickou část cyklistických soutěží pro základní a speciální školy v regionu, které pořádá BESIP. S ním také spolupracujeme při dopravně výchovné a zdravotně výchovné akci „První pomoc pro veřejnost“, která probíhá v odpoledních hodinách v prostorách Městského úřadu ve Vyškově.

V letošním roce jsme také byli spoluorganizáteli celostátního festivalu mateřských škol v regionu, který pod názvem „**Mateřinka 2005**“ organizuje Městský úřad ve Vyškově. Zajišťovali jsme také zdravotní dozor při Mistrovství Moravy - „Festivalu dětského tance 2005“ pořádaném v Posádkovém domě armády ve Vyškově.

Velmi úspěšná byla také společná soutěž mladých zdravotníků a hasičů z bučovských škol, kterou jsme uspořádali 22. září 2005 v prostorách kasáren. Záměrem akce byla prezentace práce učitelů-zdravotníků a poděkování za jejich mimoškolní aktivity pro žáky i veřejnost. Krásné slunečné počasí vytvářelo pohodovou atmosféru pro téměř 50 účastníků. Malé občerstvení s dárky a možnost si vyzkoušet zdatnost na lezecké stěně JAKUB byly vítány ukončením soutěže.

Sociální služby OS ČČK jsme také v rámci komunitního plánování sociálních služeb v našem městě nabízeli v září 2005 v rámci akce „**Den otevřených dveří**“.

Danuše Adamcová,
ředitelka Úřadu OS ČČK Vyškov

Gynekolog se podívá z okna: „Proboha, jde sem moje žena“. Vyzve pacientku: „Rychle kalhotky dolů a na kozu, aby si nemyslela, že vás svádím“.

PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

40 LET INSTITUTU HENRI DUNANTA V ŽENEVĚ

Myšlenka založit Institut Červeného kříže vznikla již po druhé světové válce. Byla oživena v souvislosti se 100. výročím vzniku Červeného kříže v roce 1963. Jeho statut byl přijat dne 5. listopadu 1965.

Nejvyšším řídicím orgánem **Institutu Henri Dunanta** je Valné shromáždění, v němž jsou zastoupeny tři organizace: Mezinárodní výbor Červeného kříže, Mezinárodní federace ČK a ČP a Švýcarský červený kříž. Účelem tohoto institutu je umožňovat organizacím i jednotliv-

cům studium, výzkum a odbornou přípravu ve všech oblastech působení Červeného kříže a tím přispívat k jednotě, všestrannosti a prohloubení Hnutí ČK a ČP ve světě.

V institutu je řada přednáškových síní a místností pro semináře. Od roku 1972 institut každoročně organizuje přednášky pro studenty o zákonech týkajících se ozbrojených konfliktů. Pořádají se zde také konference, porady, postgraduální kurzy a konzultace pro odborníky. V oblasti výzkumu byl vytvořen seznam vhodných oblastí

výzkumu a vydán seznam vhodných námětů, který je postupně realizován. Rozsáhlá je také vlastní publikační a ediční činnost institutu. K dispozici je také knihovna o několika tisících svazků. Významné je rovněž dokumentační středisko, které se zaměřuje zejména na dějiny Červeného kříže, mezinárodní humanitární právo, ozbrojené konflikty a mezinárodní terorismus. Archiv a muzeum soustřeďují jednak památky na Henri Dunanta, ale také např. scénáře filmů, rozhlasových, televizních a divadelních her věnovaných Červenému kříži.

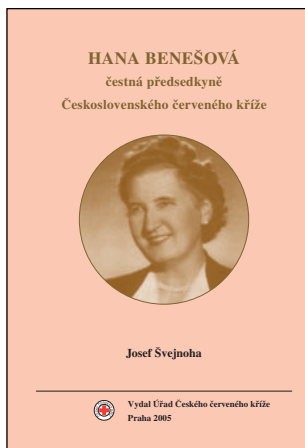
120. VÝROČÍ NAROZENÍ HANY BENEŠOVÉ

Žena, která po dobu tří desetiletí velmi aktivně pracovala v Československém červeném kříži (nejprve od roku 1919 jako členka jeho Hlavního stanu, od roku 1935 až do roku 1948 pak jako čestná předsedkyně ČSČK), se narodila **16. července 1885** v malé obci Domaslavice u železniční trati z Oseka do Duchova v severních Čechách jako Anna Vlčková (jméno Anna si změnila na Hanu až na přání Edvarda Beneše v roce 1906).

Se svým budoucím manželem, pozdějším ministrem zahraničních věcí a druhým československým prezidentem Dr. Edvardem Benešem, se seznámila v Paříži. Od počátku mu velmi pomáhala v jeho práci a vytvářela mu potřebné rodinné zázemí. Za první světové války byla po dobu 11 měsíců vězněna jako manželka jednoho z vedoucích činitelů protirákoského odboje. V období mezi dvěma světovými válkami i po druhé světové válce se velmi angažovala v humanitárních, charitativních, ale i ženských organizacích (kromě ČSČK, také YWCA, aj.).

V době emigrace za druhé světové války stála v Londýně v čele zahraničního ČSČK a velmi úspěšně získávala finanční i materiální prostředky pro jeho činnost. Po návratu do osvobozené vlasti v letech 1945 - 1948 opět velmi aktivně pomáhala Československému červenému kříži. Svého muže přežila o 26 let. Až do smrti (zemřela v Praze 2. prosince 1974) si zachovala noblesnost první dámy.

Český červený kříž si připomněl odkaz své dlouholeté příznavkyně jednak položením květin na její hrob v Sezimově Ústí ve výroční den jejího úmrtí, jednak vydáním monografie „**Hana Benešová - čestná předsedkyně ČSČK**“ (autora Mgr. Josefa Švejnohy).

val často dělat posmrtné masky utopených. Tak nechal udělat masku utonulé krásné mladé dívky se zajímavým úsměvem, která byla nazývána „neznámou ze Seiny“. Její posmrtná maska zdobila stěny hal a přijímacích salónů mnoha francouzských domů. Spekovalo se o tom, že by mohlo jít o neznámou maďarskou hudebnici, která účinkovala v pařížském divadle Funambules. Buď spáchala z nešťastné lásky nebo z bídy sebevraždu nebo ji do Seiny hodil bohatý, ale ženatý, milenec či člověk, který jej vydíral. Její příběh inspiroval řadu spisovatelů (Albert Camus, Rainer Maria Rilke, aj.).

Laerdal znal příběh „neznámé ze Seiny“ a dojímal ho. Podle něj měla atraktivní rysy,

krásné, ale ne sexy, a tak nácvik umělého dýchání s ní mohl být docela příjemný. Bylo rozhodnuto. Jméno dostala podle nejžádanější panenky, kterou Laerdal vyrobil - Anne. Aby se od ní odlišila, dostala přízvisko resuscitační. **Resuscitační Anne** byla na světě.

Dodejme ještě, že figurína se dobře prodávala v celém Norsku a později i v Evropě. Chladnější v jejím přijetí byli Američané. Při své první obchodní cestě v USA prodal Laerdal jediný kus a ještě za poloviční cenu. Úspěšný prodej v Americe se rozběhl teprve o několik let později. Laerdal později figurínu ještě zdokonalil. Zaměřil se také na výrobu dalších lékařských pomůcek. Ještě

za svého života založil nadaci na podporu výzkumu a vzdělávání v oboru resuscitační medicíny.

(Využití informace z časopisu 100+1 zahraniční zajímavost)

HISTORIE RESUSCITAČNÍ LOUTKY

Koncem 50. let 20. století se dva lékaři - Američan a Nor - setkali v Norsku na konferenci o anestezii. Američan **Peter Safar** tam propagoval dýchání z úst do úst při záchraně pacientů. Nor **Björn Lind** tehdy pracoval v nemocnici v norském Stavangeru. Oba se shodli, že nejlepším způsobem, jak zdravotníky naučit dýchání z úst do úst, je použít k tomu vyrobený model, figurínu. Lind znal člověka, který ji byl schopen vyrobit. Tvůrcem měl být **Asmund Laerdal**, který v té době vyráběl dřevěné a plastové hračky. Jeho největším úspěchem byla panenka, kterou nazval Anne.

Myšlenka na výrobu resuscitační figuríny Laerdala nadchla a hned se pustil do její realizace. Vytvářel ji celé dva roky. Figurína byla realistická s pohyblivou hlavou a s hrudníkem, který se pohyboval v rytmu umělého dýchání. Otázkou bylo, jakého má být pohlaví. Laerdal usoudil, že muži při nácviku by asi neradi dýchali z úst do úst jinému muži. Musela to být žena. Jakou jí dát tvář?

Zde nastupuje druhý příběh. Odehrává se v Paříži, kde koncem 19. st. patřila k poněkud netradičním zábavám Pařížanů návštěva městské márnice. Radnice tam vystavovala neznámá těla vylovených ze Seiny. Správce márnice dá-

PROČ SE LIDÉ STÁVAJÍ DÁRCI?

Také Vás zajímají důvody, které naše spoluobčany vedou k tomu, aby Českému červenému kříži nebo jiné humanitární organizaci, nadaci či konkrétnímu zařízení věnovali své finanční prostředky? Pak si prohlédněte výsledky průzkumu, který provedla agentura Agens ve spolupráci s Nadací pro rozvoj občanské společnosti:

Důvod daru	% odpovědí
Presvědčení, že jde o dobrou věc	95
Důvěra organizaci	94
Morální zásady	84
Citové pohnutí	78
Informace v televizi	75
Jde o známé lidi	73
Je to součást způsobu života	67
Vlastní zkušenost	54
Oslovení neziskovou organizací	53
Příklad příbuzných	41
Něco vrátit společnosti	40
Náboženské přesvědčení	23

Osmdesátiletý děda si stěžuje u lékaře, že jeho sexuální život po 50-letém manželství upadá.

Lékař se ptá: „Kdy jste postřehl první příznaky?“ - „Poprvé včera večer a dneska ráno zase...“.

MÍSTA SPOJENÁ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

PAMĚTNÍ DESKA DOBROVOLNÝCH SESTER ČSČK

Pamětní deska umučeným dobrovolným sestřím ČSČK na radnici v Praze-Smíchově

Najdeme ji na domě v Holečkově ulici v Praze 5 - Smíchově. Je označena znakem červeného kříže a opatřena textem: „V letech 1939 - 1945 byly umučeny naše dobrovolné sestry - Anna Šrámková, Bohumila Fialová, Valerie Hoitasclová, Marie Matoušová, Ludmila Přidalová, Blažena Zeithamerová. Věry zůstaly!“

Po rozpuštění ČSČK německými okupanty 5. srpna 1940 zůstaly mnohé dobrovolné sestry ilegálně činné a zapojily se do odbojové činnosti. Rozšiřovaly odbojové časopisy a letáky, podporovaly rodiny umučených a pronásledovaných, poskytovaly stravování a osázení ilegálními pracovníkům, parašutistům a partyzánům.

Např. v nově vydané knize o atentátu na zastupujícího říšského protektora v Praze Reinharda Heydricha *Smrt v Praze* od H. G. Haasise je na str. 102 - 109 připomínána záslužná a obětavá činnost řady dobrovolných sester ČSČK v čele právě s **Annou Šrámkovou** (u níž se jednou měsíčně scházely dobrovolné sestry ČSČK z celé Prahy) a **Marií Moravcovou** (jednatelkou spolku ČSČK z Prahy-Žižkova) při ukrývání československých parašutistů, kteří výše uvedený atentát spáchali. Zmínováno je zde i zapojení dlouholetého hlavního účetního ČSČK **Petra Fafka** do protifašistického odboje.

Podle neúplných zpráv z konce roku 1946 bylo jen ve Velké Praze umučeno nebo popraveno 10 funkcionářek odborů a 110 dobrovolných sester, na venkově pak dalších 22 dobrovolných sester. Pamětní deska v Praze-Smíchově je malou připomínkou jejich nejvyšší oběti.

VLASTIMIL HARAPES A ČERVENÝ KŘÍŽ

(dokončení rozhovoru z 1. strany)

Redakce Novin ČK: „Kromě tance jste si vyzkoušel i film a divadlo. Málokdo ale asi ví, že jste nazpíval několik písní, které byly dokonce vydány na hudebním nosiči...“

Vlastimil Harapes: „Je to tak. Nazpíval jsem jedenáct šansonů, z nichž bylo sedm zařazeno na CD propagující AntiEthanol 07, což je herbální přípravek proti kocovině. Byl mimo jiné vyvinut předními českými vědci a je momentálně klinicky testován. U nás se odjakživa zpívalo a tak mám ke zpěvu i já hodně blízko. Na konzervatoři jsem si vedle svého poskakování vyzkoušel i zpěv, takže jsem se nazpívání tohoto cedéčka ani moc nebránil.“

Redakce Novin ČK: „Po absolvování konzervatoře jste záhy přičichl i k filmu. Mnoho fanoušků na Vaši stranu přešlo i po uvedení velmi úspěšného filmu *Jak vytrhnout velrybě stoličku*. Proč jste u něj nezůstal?“

Vlastimil Harapes: „Vystudoval jsem klasický balet, a tak mi připadalo zcela normální, že se mu budu naplno věnovat. Už v osmnácti letech jsem si přitom zahrál poměrně velkou roli ve slavném filmu Markéta Lazarová. Následoval muzikál *Starci na chmelu*... Ale že bych se filmu chtěl tenkrát věnovat jako svůj hlavní profesí, to určitě ne. Pravdou je, že jsem si vyzkoušel práci před kamerou a to se mi později velmi hodilo.“

Redakce Novin ČK: „Když byste se měl dnes postavit na pomyslnou startovací čáru. Kam by Vaše cesta vedla tentokrát?“

Vlastimil Harapes: „Jsem vděčný všemu, co jsem doposud měl možnost poznat. Příští rok tomu bude už čtyřicet let co jsem v Národním divadle. Za tu dobu jsem vyzkoušel ledacos, a tak mám-li být upřímný, divadlo by to už nebylo... Tancování je uměním mladých a to já bohužel již nejsem. I když tanec ani teď pro mě není tabu. Na jaře příštího roku bych se měl na jevišti objevit znovu a to v Ústí nad Labem, kde se pro mě ryzí zábavou! Jsem asi jedním z mála autorů, jejichž díla se nekradou. Představte si, že když mi jednu chalupu vykradli, vzali všechno možné okolo... Jen mých obrazů se nedotkli! (Smích)

Redakce Novin ČK: „Před časem jste se zúčastnil slavnostního uvedení knižní publikace o životě a díle předčasně zemřelého akademického malíře Karla Laštovky. Znamená to, že ani výtvarné umění neušlo Vašemu zájmu? Snad dokonce nemalujete?“

Vlastimil Harapes: „Nebudete mi to věřit, ale maluju! I když nejsem Karel Gott. (Smích) Vždycky mě to bavilo. Specializuju se na malbu krajiny. Nijak se nepohybuje a mám na ni tak dost času. Nejvíce jsem maloval na chalupě. Začínal jsem pastelem, potom následoval akvarel. Časem jsem se dopracoval až k oleji. Moje malování je ale ryzí zábavou! Jsem asi jedním z mála autorů, jejichž díla se nekradou. Představte si, že když mi jednu chalupu vykradli, vzali všechno možné okolo... Jen mých obrazů se nedotkli! (Smích)

Redakce Novin ČK: „Za svoje umění jste získal velké množství cen. Kterého ocenění si nejvíce vážíte?“

Vlastimil Harapes: „Pár jich sice vlastním, ale protože nepatřím k „Jájistům“, nijak to neprožívám. Nejsem, a nikdy jsem ani nebyl, zahleděn sám do sebe. A takový přístup mám i ke všem cenám. Mám z nich pochopitelně radost, ale že bych se potom jimi nějak kochal nebo si z nich vytvářel sni slávy, to ne. Ale k Vaší otázce... Nejvíce si vážím televizních Rolniček. Protože o jejich udělení rozhodovali diváci, jsou mi asi nejbližší.“

Redakce Novin ČK: „Máte stále hodně práce. Vypadáte přitom skvěle. Jak vůbec relaxujete?“

Vlastimil Harapes: „I když je balet považován za fyzicky náročnou disciplínu, pro mě byl především obrovským koníčkem. Nikdy jsem ho nepovažoval jen za otravné zaměstnání, po kterém bych se potom musel nějak zvlášť dávat dohromady. Do jisté míry jsem ho mohl brát jako relaxaci. Nicméně, teď už odpočívám rád... Miluju zvířata, a tak třeba taková procházka s mou psí kamarádkou z útulku, je v tomto ohledu bezvadná.“

Redakce Novin ČK: „Blíží se Vánoce. Jak je prožíváte? Máte třeba i nějaký rituál?“

Vlastimil Harapes: „Nevím, zda se to dá nazvat rituálem, ale o vánocích se snažím hlavně nerozčilovat. Potlačuji jakoukoliv nespokojenost. Pokaždé si dávám předsevzetí, že se budu radovat i ze sebhoupějšího darů... (Smích) Jinak pochopitelně prožívám vánoce jako každý jiný. Štědrý večer ale netrávím jen v kruhu rodiny. Každým rokem se u nás sejdou přátelé, kteří nemají vlastní rodiny a byli by jinak sami. Společně zasedneme ke stolu a pustíme se do jídla, které pro nás už léta chystá moje přítelkyně. Jsou to takové dobroty, že vždycky přiberu snad deset kilo. Je to ale tak příjemná tradice, že si vánoce bez toho nedovedu dnes už představit. Moc se na ni těším. (Smích)

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Tentokrát jsme pro tuto naši pravidelnou rubriku využili nápadu **OS ČČK České Budějovice**, který nechal vyrobit speciální balení papírových kapesníků.

Všech 6 stran obalové krabice je propagačně využito a v textu informuje nejen o adrese, telefonu, faxu, e-mailu a webových stránkách OS ČČK, ale také o jeho aktivitách (Domácí ošetrovatelské péči Alice, o službách pro veřejnost, o zdravotnických kurzech, ale také o vzniku a poslání Červeného kříže). Uvádí také 7 principů mezinárodního hnutí ČK i číslo konta Fondu humanity ČČK.

Pomozte nám pomáhat

Fond humanity ČČK

číslo konta

10030-7334011/0100

Komerční banka Praha 1

SOUTĚŽ - KDE SE NACHÁZÍ ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE?

V pátém kole naší soutěže jste měli uhádnout, která slavná automobilová značka má červený kříž ve svém znaku. Správná odpověď byla - **Alfa Romeo**. Vylosovali jsme 5 čtenářů, kteří obdrželi knihy z nakladatelství Brána. Byli jimi - Věra Pojmanová z Havlíčkova Brodu, Václav Pikeš ze Sušice, Anna Víšková z Brna, Jan Roček z Bíliny a Marie Nová ze Strážnice.

Nová výzka - V logu které letošní významné světové události se objevil stylizovaný červený kříž?

Napomíejte Vám, že tato významná světová akce se konala již po dvacáté. Uskutečnila se v letošním srpnu v jednom velkém německém městě na řece Rýně a zúčastnilo se jí více než 415.000 lidí z téměř 200 zemí světa (nejvíce - 100.000 jich přijelo z Itálie), včetně 3.500 osob z České republiky. V doprovodných programech vystoupilo 2.500 zpěváků a hudebníků, na bezpečnost dohlíželo na 4.000 policistů nejen z Německa, ale i ze Španělska, Portugalska a Francie, akreditovalo se 7.000 novinářů. Ve městě samém fungovalo 12.000 mobilních toalet, účastníci akce denně vypili 300.000 litrů mléka a snědli 900.000 housek. Celkem organizátoři rozdělili 5.000 tun potravin.

Na Vaše správné odpovědi (zasílané na adresu: Úřad ČČK, redakce Novin ČK, Thunovská 18, 118 04 Praha 1) se těšíme nejpozději **do 31. 12. 2005**.

je v tomto ohledu bezvadná.“

Rozhovor připravil **Otto Lokaj** Foto: umělcův archiv

JAK JSME PUTOVALI HESSENSKEM S ČERVENÝM KŘÍŽEM

Z Prahy jsme vyrazili v pondělí ráno služebním automobilem Škoda Superb - výpravu kromě mě tvořili ještě mladí kolegové Vašek Černý a Linda Sochorová a náš řidič Igor Sibila. Čekalo nás více než 450 km a tak jsme udělali pouze dvě zastávky na kávu - poslední českou v restauraci před Horou sv. Kateřiny a první německou z automatu kousek za Erfurtem (chuťově byly téměř stejné, německá byla dražší).

Na německé dálnici, kde není omezena rychlost, krátce zkusíme, jak v konkurenci rychlých a silných aut obstojí náš Superb. Ručička tachometru se brzy vyšplhá na 210 km, dál ve zkoušce nepokračujeme a jsme spokojeni. Míjíme město Eisenach s tichou vzpomínkou na automobily wartburgy, které se zde vyráběly. Jméno získaly podle majestátního hradu, který se pyšně vypíná na kopci vlevo od dálnice.

V půl čtvrté dojíždíme do malebného městečka **Alsfeld** v severním Hessensku, kde již nás očekávají pracovníci ústředí zemského spolku ČK v Hessensku **Roland Albert** s **Helmutem Diehlem**, kteří budou našimi průvodci po celou dobu pobytu. Po cestě nám pěkně vyhládko, tak první cesta vede na malé občerstvení do kouzelné kavárničky „U babičky“. Poté procházíme uličky s hrázděnými domy, obdivujeme radnici, fotografujeme si sochu Karkulky - bratři Grimmové zde čerpali náměty pro své pohádky - kašnu „dětí a čápů“ i „Dům víly“. K němu se váže pověst - bydlela v něm víla s dlouhými vlasy spletanými v cop. Její milenec na ní při návštěvách volal: „Rapunzell, spusť dolů svůj cop, ať mohu za Tebou“. Cop na domě visí dodnes. První den zakončujeme přesunem na ubytování v Bernsfeldu, kde si při večeři upřesňujeme program celého pobytu.

V úterý už začínáme pracovat. Odjíždíme ještě více na sever do městečka **Fritzlaru**, kde navštěvujeme velký **pohotovostní humanitární sklad ČK**, jakých je v celém Německu pouze osm. Vybudoval jej v roce 1954 Mezinárodní výbor ČK a po určité době jej předal Německému červenému kříži. Vítá nás zde nejen jeho vedoucí pan Kirsche, ale i náš přítel **Werner Koch**, starý známý ze skolení velitelů Humanitárních jednotek ČČK u nás.

Na sklad je napojeno 185 dobrovolníků členěných do řady speciálních skupin a družstev (průzkumné, transportní, komunikační, skladové, ubytovací, stravovací, zásobovací, psychosociální, administrativní, technické, zdravotní, ošetrovatelské, elektrodružstvo, aj.). V případě potřeby vyjíždí i pojízdná dílna či spojky na motocyklech. Dobrovolníci jsou při katastrofě aktivováni nejpozději do 48 hodin, ale v případě povodní před třemi lety při nasazení v Drážďanech to zvládli za 16 hodin (Uniformy mají doma). Ve skladu je vše perfektně roztríděno a popsáno, v regálech vedle sebe spočívají nejen klasické potřeby pro nouzové ubytování a stravování (stany, příkrývky, polní kuchyně, nádobí, apod.), ale také úpravná na čistou vodu, generátory pro výrobu energie, aj.). Do uliček vjedou kamiony, nastoupí dobrovolníci se skladovou technikou a už se nakládá. Pilně si zapisujeme a obdivujeme německou důkladnost a preciznost.

Od té doby již stále směřujeme na jih. Překvapuje nás množství dravých ptáků posedávajících při kraji silnic, což uvádí našeho řidiče Igora, ornitologa-amatéra, do stavu vytržení. V menší obci **Lautertal** nás již očekává její starosta **Norbert Soedler**, který je současně viceprezidentem Hessenského ČK. Pyšně nás provádí **domem Místní skupiny ČK**, kde v přízemní garáži odpočívají tři sanitky. V prvním patře pak je víceúčelová velká místnost, sloužící ke klubové činnosti, schůzím a školením, doplněná samozřejmě vybavenou kuchyní a sociálním příslušenstvím. Jenom si povzddecheme, že takový dům a vybavení nemá ani mnohý náš Oblastní spolek ČČK.

Obědváme v restauraci u historického více než 700 let starého hradu Eisenbach a poté již jednáme na **Oblastním spolku ČK v Lauterbachu**, kde nás jeho ředitel seznamuje s činností jednoho z nejmenších spolků v Hessensku (rychlá zdravotnická pomoc, výuka první pomoci, příprava na katastrofy, sociální aktivity). Zajišťují mj. hlídací služby, aby odlehčili rodinám, které se starají o zdravotně postiženou osobu, vyjíždějí jako „**služba na zavolání**“ k 1.800 klientům, kteří mají doma „pipáky“. Nejvíce ale obdivujeme službu nazývanou „**jídlo na kolech**“. Více než 1.000 klientů si z nádherného barevného katalogu 250 hotových jídel vybere menu na 7 dnů. Oblastní spolek ČK jim pak jednou týdně zaváží zmrazená hotová jídla. Podmínkou jsou samozřejmě mrazničky na úřadu OS ČK i jeho vybavení speciálními mrazicími automobily. „Jak prostinké, milý Watsone, a jak efektivní proti nám,“ řekl by nepochybně Sherlock Holmes. U nás se seniorům většinou jídlo rozváží každý den.

Přesunujeme se až do večerních hodin do jižního Hessensku, nocujeme v hotelu „Lesní klid“ nedaleko Darmstadtu. Ráno vyrazíme na **Oblastní spolek ČK** do města **Gross-Gerau**, sídla slavné automobilky Opel. Rozšiřujeme si své všeobecné znalosti o to, že se zde nejprve vyráběly stroje, poté jízdní kola a teprve pak přišly automobily. Nyní ve firmě Opel pracuje kolem 20.000 zaměstnanců.

My však hlídáme zkušenosti z činnosti Červeného kříže. A tak nás ředitel zdejšího spolku **Jürgen Kruft** seznamuje s tím, jak v jejich podmínkách funguje **příprava na katastrofy**. Vybavení mají členěné podle typu katastrof, 400 dobrovolníků rozdělených do 18 týmů pravidelně školí a cvičí. Svou zásahovou jednotku obvykle skládají z několika zdravotnických a ošetrovatelských skupin, k dispozici mají 30 automobilů (na dvoře pak obdivujeme jejich dokonalé a promyšlené vybavení). Při „ostrém“ zásahu musí zaměstnavatel dobrovolníky ČK ze zákona uvolnit. Neradí to však vidí, i když se o refundaci jejich mzdy dělí městské úřady s pojišťovny.

Navštěvujeme zde také jejich **dispečink rychlé zdravotnické pomoci** Hessenského ČK a pak již ulicí Henri Dunanta přicházíme k budově Oblastního spolku ČK, před níž nás zaujme více než 10 zaparkovaných malých automobilů Smart. Jde o vozy sociálních služeb Červeného kříže, jimiž dojíždějí za klienty. Všechny mají první polovinu státní poznávací značky stejnou - GG-RK. V Německu si mohou majitelé aut zvolit první čtyři písmena SPZ a tak oni mají na všech svých automobilech tato písmena znamenající: Gross-Gerau, Rotes Kreuz (Červený kříž). Prohlížíme si též kanceláře a vybavení zdejšího střediska sociálních služeb.

Po rychlém obědě v Americkém baru, kde nemůžeme zdolat zdejší porce hovězích steaků, již míříme na **ústředí zemského spolku Hessenského ČK** v hlavním městě země - **Wiesbadenu**. Dům ČK nese rovněž jméno Henri Dunanta, byl postaven v roce 1983 a Hessenský ČK část jeho prostor komerčně pronajímá. Zde nás čeká jednání s vedoucím programového oddělení **Holgerem Andréem** a vedoucím oddělení fundraisingu a projektu Evropské unie **Nilesem Möllerem**. V živé besedě nás informují o náplni svých oddělení. Opět si pilně zapisujeme, jak fungují tzv. domácí školky ČK, ambulantní pečovatelská služba, opatrovnícké služby pro nesvéprávné osoby, přeprava vozíčkářů, chráněné dílny a chráněné bydlení pro zdravotně postižené. Příjmy Hessenského ČK se skládají ze státního příspěvku na některé projekty, výtěžku finančních sbírek, příjmů z loterií, z odkazů a dědictví a také ze sponzoringu.

Po krátké prohlídce centra lázeňského města Wiesbadenu (27 horkých pramenů) nás čeká závěrečná pracovní večeře s ředitelem Hessenského ČK **Thomasem Klempem** a vedoucím pracovníkem zemského Ministerstva hospodářství, dopravy a místního rozvoje **Norbertem Noisserem**. Odehrává se v japonském Sushi-baru, který ale provozují Korejci. Mezi konzumací různých druhů kousků ryb a další mořské havěti, zapíjenými japonským pivem Asahi a teplým saké, pilně pracujeme a projednáváme rámcový plán spolupráce Hessenského ČK a ČČK na rok 2006 o 20 bodech. Zároveň děkujeme za perfektně připravený program pobytu, který nás obohatil o řadu cenných poznatků a zkušeností.

Ve čtvrtek ráno po srdečném rozloučení s našimi průvodci Rolandem a Helmutem již nabíráme kurz na zpáteční cestu domů. Přes Frankfurt nad Mohanem, Norimberk, Amberg, Rozvadov a Plzeň dojíždíme v podvečer do Prahy.

Mgr. Josef Švejnoha

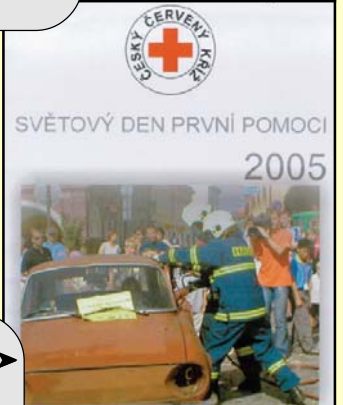
SVĚTOVÝ DEN PRVNÍ POMOCI 2005 V REGIONECH

V Ústí nad Labem přihlíželo programu Světového dne první pomoci na parkovišti před hypermarketem Globus na 3.000 diváků.

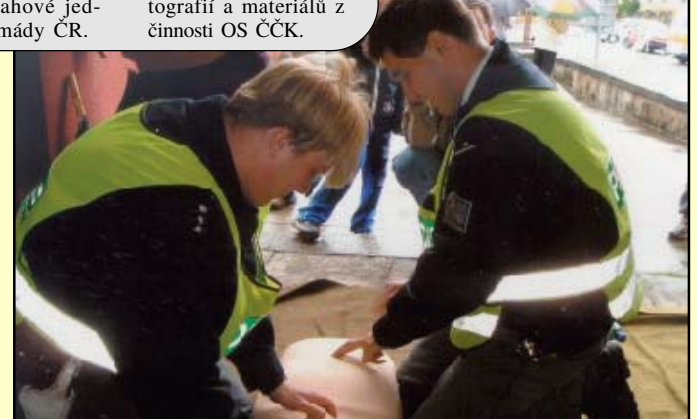
Na historickém Masarykově náměstí ve Vyškově probíhala dětská soutěž v obvazové technice, prezentace BESIPu a dalších partnerů pro více než 500 diváků.

OS ČČK ve Vsetíně si k praktickým ukázkám první pomoci, které zaujaly více než 350 přihlízejících, vybral městský sportovní areál.

Ve Strakonících v Podskalí mělo přes 200 diváků kromě první pomoci možnost vidět i ukázky bojových umění a práci zásahové jednotky Armády ČR.

V Ústí nad Orlicí na Mírovém náměstí program Světového dne první pomoci pro 2.000 diváků již tradičně doplnila výstava fotografií a materiálů z činnosti OS ČČK.

I v Českých Budějovicích se akce konala před supermarketem Globus. Více než 200 divákům se zde prezentoval také Klub dárců krve a evropská kampaň „Bezpečnost dětí v dopravě“.

V Trutnově před supermarketem Kaufland a v Úpici sledovalo 140 diváků mj. vyprošťování osob z havarovaných vozidel.

Na Husově náměstí v Rakovníku více než 400 diváků sledovalo kromě ukázek první pomoci i relace o historii ČK, ČP a ČČK.

OS ČČK Náchod uspořádal Světový den první pomoci na náměstí v Jaroměři. Praktickým ukázkám poskytování první pomoci přihlíželo na 500 diváků.